

Rekord, ki danes nima primere

Celje je praznovalo z Merxom

Letošnjim svečanostim ob praznovanju občinskega praznika je kolektiv našega sozda vtisnil poseben pečat. Z otvoritvijo novih silosov. Vpričo najvidnejših družbenopolitičnih delavcev celjske občine ter delegacij pobratenih občin, bank, predstavnikov izvajalcev del ter kolektivov, s katerimi naš sozd na osnovi samoupravnih dogovorov uspešno sodeluje, je Štefan Kotnik, najstarejši delavec Mlinske predelovalne industrije v silose spustil prvo pšenično zrnje.

»Delavci osemnajstih delovnih organizacij, združeni v sozd Merx, in še posebej delovna organizacija Mlinsko predelovalna industrija beležijo veliko delovno zmago. Odpiramo novozgrajene silose kapacitete 11.300 ton, ki pomenijo velik doprinos k dolgoročni, stabilnejši in gotovejši preskrbi prebivalstva širšega območja,« je uvodoma poudaril Franc Ban, predsednik kolegijskega poslovnega organa sozda Merx v svojem pozdravnem govoru malo pred tem, ko je iz prvega železniškega vagona začelo v silose teči pšenično zrnje iz Sombora.

»Ta delovna zmaga pomeni istočasno najbolj konkreten prispevek k 20. juliju, prazniku

vseh delovnih ljudi in občanov občine Celje. V sozdu Merx z izgradnjo teh objektov uresničujemo svoj srednjeročni razvojni program po posameznih nosilcih. Delovna organizacija Mlinsko predelovalna industrija pridobiva s tem pomembne objekte, ki bodo nudili ob ustreznih naporih pri zagotavljanju potrebnih količin žitaric rednejšo oskrbo in ustrezne rezerve, ki so v sedanjem obdobju še kako pomembne.

Izgradnja silosov je rezultat združevanja in dohodkovnega povezovanja v sozdu Merx. Smelo začrtani programi v lanskem letu se tako na področju proizvodnje in predelave hrane, blagovnih tokov in oskrbe blizu 300.000 prebivalcev ter gostinsko-turistične dejavnosti uresničujejo. Merx postaja pomemben dejavnik na področju preskrbe v Sloveniji, saj pokriva 13,5 odstotkov vseh potreb v republiki. Tako zahtevne in obsežne naloge pa bomo zmogli le, če bomo med seboj čvrsto povezani, če bomo sledili usmeritvam na področju proizvodnje hrane ter seveda skupno z nekaterimi institucijami, kot so občine, banke, sis za preskrbo in drugimi usklajevali razvojne načrte.

Nadaljevanje na 3. strani

Odkup pšenice skoraj po dogovoru

Zrnje teče v silose

Letošnji odkup pšenice na območju celjske regije poteka skorajda po dogovoru, kar kaže, da je vodstvo sozda in DO Mlinsko-predelovalne industrije akcijo za setev in odkup dobro pripravilo.

Naš sozd je do zaključka redakcije pričujoče številke odkupil že okrog 2500 ton pšenice, ki je bila posejana na poljih celjske regije. Po načrtovanju bi naj s tega območja odkupili tri tisoč ton tega dragocenejšega zrnja. Pogodbeni količini odkupljene pšenice so se v času žetve najbolj približali v brežiški občini, z žetvijo pa so imeli največ težav v konjski občini, ker od proizvajalca niso pravočasno dobili kombajnov.

Naša mlinsko-predelovalna industrija prevzema tržne viške pšenice z območja, ki sega z Dolenjske vse do Gornje Savinjske doline. Največ pšenice so v silose prepeljali z območja žalske občine, kjer so kooperanti kmetijske zadruge Savinjska dolina ter DO Kmetijstvo pri sozdu Hmezd odprodali že okrog 600 ton.

Letošnjo žetev pšenice je motil dež, zaradi pomanjkanja kombajnov pa se je žetev razvlekla, čeprav so se pridelovalci trudili, da bi pravočasno pospravili to dragoceno poljščino. Zanimivo je, da se je mnogo kooperantov odločalo za odprodajo pšenice v zameno za kuro. Po dogovoru smo v teh dneh s kooperanti »zamenjali« skoraj 1300 ton kuro za 9,2 dinarja za kilogram, razliko do dogovorjene odkupne cene pšenice pa dobijo izplačano v gotovini.

Za umnega gospodarja

»... Stanje, v katerem smo, ko blagovnih tokov ne načrtujemo, povzroča stihijske nabave deficitarnega blaga, ko se to pojavi na tržišču. Takšna nabava povečuje zaloge. Članice sozda imajo v povprečju premalo denarja za pokrivanje zalog, zato morajo za tovrstno nabavo angažirati neprimerno več denarja iz tujih virov. Upošteva se vrednost dinarja, obrestnih mer, ki se gibljejo od 16 do 20 odstotkov in marž lahko ugotovimo, da neurejeni blagovni pretoki povzročajo izpad dohodka in negativni poslovni rezultat. Rešitev je v operativnem načrtovanju blagovnih tokov v celotni reprodukcijski verigi sozda...«

(Stukelj, Interna banka, na seji direktorjev delovnih organizacij sozda)

Le obveščen delavec je lahko dober samoupravljaec

Delegati akcijske konference sozda so ugotavljali, da delo delegatov v organih upravljanja delovnih organizacij in sozda še vedno pogosto teče neusklajeno in da delavci niso ali pa so premalo seznanjeni z delom delegatov in vsebino sej samoupravnih organov. Zato bodo osnovne organizacije zveze komunistov obravnavale delovanje delegatov na vseh ravneh in oceno posredovale v obravnavo akcijskim konferencam ZK v delovnih organizacijah.

(Iz sklepov akcijske konference ZK sozda)

Dinar za stabilizacijo

Delavci tozda Transport v delovni organizaciji Blagovni center so po analizi svojega dela in iskanju rešitev za še učinkovitejše gospodarjenje ugotovili, da bi zaradi nezadostne izkoriščenosti svojih delavnic lahko opravljali storitve tudi za druge članice sozda. Predlog je tembolj hvale vreden, ker vemo, kako draga sta vsako vozilo ali stroj, ki zaradi okvare stojita.

V tej številki ne prezrite:

Kako vidijo naš razvoj komunisti (stran 2) in direktorji (stran 5)

Vzreja kuncev ni utopija (stran 4)

Goloprs dekleta osvaja jo Merx in Udarniki z žulji (stran 6, 7)

Varstvo delavčevih pravic (stran 8)

Zakaj ne na kmete? (stran 10)

Delegatov
obveščevalec

Stališča komunistov

Sklepi problemske konference komunistov sozda. Delegati so v celoti sprejeli razvojne usmeritve sozda, ki bo tudi v bodoče ostal panožno organiziran. Prednosti so dane proizvodnji in predelavi hrane, pospeševanju, izvoznih nalog, uresničevanju gostinsko-turističnih programov z izvozno usmeritvijo ter osnovni oskrbi prebivalstva.

Na področju proizvodnje in predelave so delegati dali vso podporo in prednost osnovnim usmeritvam razvoja kmetijstva in proizvodnje, torej načrtom, ki jih je že sprejel delavski svet sozda.

Na področju blagovnega prometa so se komunisti izrekli za prednost osnovnim nosilcem grosiranja, pri čemer je največja in skupna naloga izgradnja regijskega prehrambeno-preskrbovalnega centra ter skladnemu razvoju osnovne preskrbe prebivalstva.

Med enakovredne prednostne dejavnosti sodi tudi dejavnost na področju gostinstva in turizma, še posebej v tistih primerih, ko gre za devizne prilive. Sozd mora kot nosilec te dejavnosti v regiji zagotavljati maksimalne napore in pogoje za izgradnjo ustreznega standarda gostinsko-turističnih kapacitet, da bi tako povečal devizne prihodke in zajezi odliv deviz, kot je to primer v zimskih sezonah.

Sozd mora postati sistem, katerega razvoj se prilagaja družbenoekonomskim in družbenopolitičnim razmeram. Zato so na konferenci sprejeli pobudo predvidenih organizacijskih sprememb na področju gostinstva in turizma, blagovnega prometa in živilsko-predelovalne industrije.

Na konferenci so se odločili za odločno preprečevanje drobljenja sredstev in sil, preprečevanje pojavov zapiranja v tozde, zoper razreševanje lastnih težav ob premajhni zavzetosti za reševanje skupnih ciljev in nalog delovnih organizacij in sozda. Vsi delavci moramo krepiti poslanstvo delovnih organizacij ter doseči večje dohodkovno povezovanje znotraj delovnih organizacij in sozda ter z vso odgovornostjo združevati sredstva za skupen razvoj na osnovi samoupravnega sporazumevanja.

Komunisti ugotavljajo, da odgovornost za opravljena dela, obveznosti in izvrševanje obvez niso na ustreznih ravni. Zato bodo v svojih osnovnih organizacijah sproti preverjali tako odgovornost posameznikov kot kolektivno odgovornost. Isto velja za preverjanje nalog in usmeritev, ki so bile sprejete na kongresu komunistov Slovenije in Jugoslavije. Predsedstvo akcijske konference sozda pa bo obravnavalo neodgovorno obnašanje posameznikov in predlagalo ustrezne ukrepe.

Na osnovi rezultatov gospodarjenja v lanskem letu in analiziranja uspešnosti prvega letošnjega kvartala so prišli do sklepa, da je nujno potrebno sprejeti vrsto ukrepov za izboljšanje proizvodnje, za boljšo realizacijo v blagovnem prometu in gostinstvu. Posebno pozornost je treba posvetiti uresničevanju kmetijsko-proizvodnih programov ter povečevanju izvoza v tozdi, ki že izvažajo in onim tozdom in delovnim organizacijam, katere imajo možnost preusmeritve proizvodnje za izvoz.

Strokovne službe v delovnih organizacijah in sozdu se morajo opredeliti do novih stabilizacijskih nalog v gospodarstvu ter na osnovi predvidenih posledic predlagati konkretne ukrepe. O spremenjenih pogojih gospodarjenja morajo sproti obveščati vse zaposlene.

Problem zaposlovanja mladih delavcev, ki prihajajo iz šol, postaja vprašanje, ki ga moramo nujno reševati v vseh tozdi, delovnih organizacijah in sozdu. Komunisti morajo na osnovi analiz sedanjega stanja preveriti število zaposlenih upokojevcem, delavcem s podaljšanim delovnim časom in delavcem, ki delajo na osnovi pogodb o delu. Kadrovske službe morajo na tem področju takoj ustrezno ukrepati v skladu z zakonom.

Od besed k dejanjem

V tozdi in delovni skupnosti skupnih služb delovne organizacije Blagovni center smo imenovali odbore za učinkovitejšo gospodarjenje, ki jim predsedujejo sekretarji osnovnih organizacij zveze komunistov. Sprejeli smo tudi programe dobrega gospodarjenja, v katere smo zajeli stabilizacijske ukrepe in elemente za leto 1982.

V tozdu Transport in obrtne storitve so se odločili, da bodo z boljšo organiziranostjo skrajšali čas nakladanja in razkladanja, da bodo skušali čim bolj izkoristiti svoja vozila, da bodo dosledneje nadzorovali porabo goriva in materiala, s čimer lahko precej znižajo stroške. Opozarjajo tudi na nezadostno izkoriščenost kapacitet obrtnih delavnic, ki bi lahko izvrševale storitve za vse članice sozda.

V tozdu Pražarna zaradi pomanjkanja kave in dišav razmišljajo o uvedbi novih programov, zlasti v embalarici. Kmalu bo stekla proizvodnja bonbonov. Veliko naporov

vlagajo v dogovarjanja o dodatnih programih, s katerimi bi nadomestili izpad dohodka zaradi pomanjkanja kave.

V tozdu Prehrana so na osnovi analize poslovanja ugotovili, da so članice sozda Merx v prvem tromesečju v skladišču v Celju nabavile za 30 odstotkov manj blaga. Nedvomno se bodo morali bolj angažirati in preko potnikov nemudoma navezati tesnejše stike s tozdom Prodaja ter dogovoriti medsebojno sodelovanje. Precej bo treba napraviti pri dostavi dobavnic, komisioniranju, poostri red in disciplino, proučiti upravičenost porasta zalog in sprejeti določene ukrepe. Zanesljivo največji problem v tem tozdu so slabi delovni pogoji, ni dvigal, delajo v utesnjenih prostorih. Prioritetna naloga je torej gradnja regijskega prehrambeno-preskrbovalnega centra.

Na rezultate poslovanja v tozdu Agropromet vpliva izpad južnega sadja. Zato si prizadevajo razširiti dosednji asortiment, povečati pro-

dajo vseh razpoložljivih izdelkov in pakiranega sadja, vso pozornost pa so namenili tudi zniževanju vseh vrst stroškov.

Tudi delavci v delovni skupnosti si prizadevajo vse naloge izvrševati pravilno, pravočasno in kvalitetno ter na ta način prispevati k uspešnejšemu poslovanju delovne organizacije.

Na pobudo delovnega predsedstva akcijske konference zveze komunistov je bil imenovan tudi koordinacijski odbor za učinkovitejšo gospodarjenje, ki bo usklajeval delo odborov, spremljal poslovanje delovne organizacije ter sprejemal skupno dogovorjene ukrepe za boljše gospodarjenje. Na konstitutivni seji je bil za predsednika soglasno izvoljen Ivan Kidrič, za namestnika pa Valentin Vidmar. V razpravi na tej seji so ugotovili, da odbor čaka izredno odgovorne naloge, skrb za konkretne ukrepe, ki jih bo potrebno v delovni organizaciji uresničiti. Dogovorili so se, da bodo v vseh delovnih sredinah proučili

možnost neposrednega vključevanja ali posrednega sodelovanja pri izvozu, sprejeli akt o ugotavljanju in razporejanju skupnega prihodka med tozdi blagovnega prometa na debelo in drobno, pomagali povsod urejevati normative za nagrajevanje. Edini so si bili, da je treba popolno izkoristiti vozni park, izdelati projekt integralnega transporta in razmišljati o kontejnerskem prevozu, proučiti možnost organizacije spremenjenega delovnega časa v posameznih delih delovnega procesa. V oceno poslovanja sodijo, so menili, tudi podatki poslovanja drugih delovnih organizacij grosistične dejavnosti. Morali bodo sprejeti katalog del in nalog ter uskladiti osebne dohodke ter sprejeti še dodatne ukrepe tam, kjer bo ocena poslovanja pokazala, da začrtanih rezultatov niso dosegli.

Skratka, koordinacijski odbor bo tisti organ, ki bo vso pozornost namenil spremljanju gospodarjenja in takojšnemu ukrepanju.

Z. Zimšek

Naš sozd, ki po obsegu oskrbe in dejavnosti sodi med tri največje v republiki, povezuje ter navezuje vse več sodelovanja na kaj različnih področjih dela. Zato tudi ni redkost, da se ob vsaki novi pridobitvi sreča pisana paleta najrazličnejših odgovornih političnih delavcev ter gospodarstvenikov, ki vsak po svojih možnostih doprinašajo delež za uresničevanje današnje in bodoče vloge sozda Merx.

Aktivnost komunistov v Blagovnem centru

Ostreje v boj za boljši jutri

Na razširjeni seji delovnega predsedstva akcijske konference zveze komunistov delovne organizacije Blagovni center so kritično obravnavali delo komunistov in izvrševanje nalog. Z analizo dosedanjega in načrtovanjem bodočega dela se komunisti postavljajo v prve vrste v boju za ustale našega gospodarstva in za uveljavitev pravičnih dohodkovnih odnosov. Seje se je med drugimi udeležil

tudi Dušan Burnik, predsednik občinske konference ZKS Celje.

V pripravi na problemsko konferenco komunistov sozda Merx se je junija na razširjeni seji zbralo tudi delovno predsedstvo akcijske konference zveze komunistov delovne organizacije Blagovni center. Uvodoma so pregledali uresničevanje vseh doslej sprejetih sklepov in ocenili njihovo učinkovitost. Ugotovili so, da

sprejete sklepe uresničujemo, vendar je v posameznih delovnih okoljih še vedno precej problemov, ob katerih so komunisti premalo aktivni. Vsi se še v zadostni meri ne zavedajo odgovornih nalog v današnjih zaostrenih gospodarskih razmerah, v procesu ustalitvenih prizadevanj in pri utrjevanju medsebojnih odnosov.

V razpravi so izpostavili več odprtih vprašanj, ki jih je potrebno razrešiti.

Priprave na 10. kongres zveze sindikatov Slovenije

Pregled gospodarjenja in načrtovanja

Deseti kongres zveze sindikatov Slovenije bo od 11. do 13. oktobra v domu Ivana Cankarja v Ljubljani. Priprave na kongres že tečejo. Republiški svet ZSS je že objavil osnutek poročila o delu med obema kongresoma, osnutek statuta in resolucije 10. kongresa. Na tej osnovi v osnovnih in občinskih organizacijah zveze sindikatov tečejo temeljite predkongresne razprave.

Na konferenci osnovnih organizacij zveze sindikatov Blagovnega centra so udeleženci spoznali vse kongresne dokumente, opozorili na najpomembnejše točke in sklenili, da morajo biti razprave v vseh delovnih okoljih. V teh je treba zagotoviti ustrezno obveščenost vsega članstva in se dogovoriti o dosedanjih dosežkih, o problemih in slabostih ter nadaljnjih nalogah.

Oceniti moramo, ali smo organizirani in usposobljeni tako, da zmoremo najširšemu krogu delavcev — članov zveze sindikatov prikazati pomen sa-

moupravljanja, dohodkovnega povečevanja, nagrajevanja po delu, delegatskega odločanja in vplivanja na vse oblike porabe ustvarjenega dohodka in ali zmoremo vse tisto, kar je neučinkovito, slabo, neumno, odpraviti.

Posebej moramo razčleniti lastne prispevke, uspehe in slabosti v prizadevanjih za gospodarsko in družbeno ustale. Javne razprave bodo pokazale, ali so dokumenti dovolj usmerili sindikalno delo v reševanje temeljnih problemov gospodarjenja na samoupravnih socialističnih osnovah.

Navezujoč na kongresne materiale so na konferenci obravnavali tudi pismo, naslovljeno osnovnim organizacijam žveze sindikatov v zvezi z operativnim programom ukrepov in aktivnosti v SR Sloveniji za zagotavljanje odplačevanja posojil, najetih v tujini in za ohranjanje proizvodnje, kot so ga pripravili izvršni svet skupščine SRS, gospodarska zbornica SRS in sis za ekonomske odnose s tujino ter banke.

Čeprav smo se že v začetku tega leta zavedali, da bo gospodariti težko, se gospodarske razmere vsakodnevno zaostrejuje, industrijska proizvodnja pada, enako dohodek, poslabšali so se tudi gospodarski odnosi s tujino, kar vse zahteva mobilizacijo, aktivnost in ukrepanje vseh nas. Takoj moramo pristopiti k izdelavi konkretnih kratkoročnih in dolgoročnih programov stabilizacije, ki bodo skupaj z oceno gospodarjenja za prvo polletje osnova javnih razprav v vseh delovnih sredinah, v vsaki sindikalni in samoupravni skupini. V teh razpravah moramo obravnavati tudi uresničevanja planskih nalog, sprejeti spremembe in dopolnila letnih in srednjeročnih planov, oceniti spoštovanje in uresničevanje družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov.

Vsekakor naloge, ki so pred nami v naslednjem obdobju, niso lahke in zahtevajo mobilizacijo vseh sil v slehernem delovnem okolju, da zagotovimo neprekinjen proces proizvod-

Na prvem mestu je izgradnja regijskega prehrambeno-preskrbovalnega centra. Z izgradnjo tega centra bo dolgoročno rešena preskrba celjske regije, pa tudi drugih, vzpostavljeni bodo normalni blagovni tokovi, zagotovljene zaloge in rezerve vseh pomembnih živilskih proizvodov. Dosedanje neustrezne skladiščne kapacitete izredno povišujejo stroške poslovanja, transporta, kupci že kažejo nezadovoljstvo, onemogočena je racionalna organizacija dela, pa tudi oprema je neustrezna.

Ta naložba bi omogočila sodobnejši tehnološki postopek prevzema blaga, skladiščenja, priprave in embalaranja, skratka, izboljšali bi lahko celoten sistem blagovnih tokov in preskrbovanja. Investicija bi torej morala dobiti prednost pred vsemi drugimi.

Pri tem moramo odigrati izredno pomembno vlogo tudi mi, komunisti, sicer pa nam je potrebna enotna podpora vseh, drugače ne moremo pričakovati ugodnih rezultatov. Zavedamo se zaostrenih razmer na področju investiranja, vendar smo prepričani, da je ta investicija eden izmed pogojev za zagotovitev redne preskrbe delovnih ljudi in občanov.

Drugo pomembno vprašanje je kreditiranje proizvodnje naših dobaviteljev in plačevanje visokih obresti, plačevanje avansov in še nekateri sorodni problemi.

Komunisti smo sklenili, da bomo vztrajno bili bitko za naš boljši jutri, za naš nadaljnji razvoj, za utrjevanje in krepitve samoupravljanja, aktivnost vseh družbenopolitičnih organizacij, delovanje delegatskega sistema ter da bomo o nakazani problematiki razpravljali in sklepali na septembrski problemski konferenci komunistov naše delovne organizacije.

Z. ZIMŠEK

nje, takšne medsebojne odnose, ki bodo osnova za čim boljši uspeh, za čim višji dohodek in zagotovilo za socialno in materialno varnost slehernega delavca. Še nadalje moramo razvijati solidarnost in vzajemnost med tozdi, skrbeti za red in disciplino, za prizadevnost in odgovorno izvajanje vseh del in nalog. Delavci morajo nameč zavestno spoznati nujnost in utemeljenost predlaganih ukrepov, sicer so lahko vsa ta prizadevanja zaman.

Predsednik konference je opozoril tudi na protinflacijski program, ki je prvi izmed sedemnajstih ločenih stabilizacijskih programov, pripravljenih v federaciji za posamezna področja gospodarske politike. Program vsebuje ukrepe v primeru izgube, pa tudi za področje denarne politike, splošno in skupno porabo, investicije, cene, pomeni torej sankcije v gospodarjenju.

—ak

Otvoritev novih silosov je le prvo dograjevanje dolgoročno zastavljenega programa

Skromna, toda dostojanstvena svečanost

Otvoritev novih silosov je bila zmaga slehernega delavca Mlinskopredelovalne industrije, projektantov, vodstva sozda, delavcev izvajalcev od onega v Domžalah, ki je zavaril zadnji šiv ali zabil kovico, zategnil vijak na opremi, do onega, ki je zravnil zadnji centimeter asfalta na dvorišču in železničarja, ko je odpel prvi vagon z naloženo pšenico.

Na skromni svečanosti, v kulturnem programu so sodelovali godbeniki železarjev iz Štor ter pevski zbor naših gostincev, smo skromno, toda dostojanstveno proslavili veliko zmago. Potem, ko je v silose začelo teči prvo zrnje letos požete pšenice, so si gostje ogledali del naše mlinsko-predelovalne industrije ter prazarnice.

Celje je praznovalo

NADALJEVANJE S 1. STRANI

»Poudariti moram, da se je naš pristop k povezovanju in dogovarjanju z velikimi proizvajalci hrane v drugih republikah in pokrajinah pokazal kot realna in dolgoročna perspektiva in že daje prve konkretne rezultate. Želim poudariti, da posebej dobro realiziramo naše sporazume o dolgoročni zagotovitvi posameznih proizvodov s kombinati Sombor, Belje, Osijek, Kanjižo, ABC Pomurke, Sremsko Mitrovico, Zrenjanin, Orahovico in še z nekaterimi.

V zadnjih dveh letih smo v Merxu pridobili preko 18.000 kvadratnih metrov različnih proizvodnih površin, za kar je bilo potrebno preko 600 milijonov dinarjev. Za predstoječe obdobje je dana prioriteta reševanju osnovne preskrbe prebivalstva, s posebnim poudarkom na proizvodnji hrane in izvozu.

Pri tem velja poudariti, da sta izgradnja Regijsko-prehrabeno preskrbovalnega centra in Industrijske pekarnice — oboje v Celju, prednosti nalogi tega srednjeročnega obdobja. Veliko ekonomskih argumentov opravičuje takšne načrte, pri čemer pa so stabilizacijski napori, ki se jih odgovorno lotevamo v sozdu Merx v vsaki delovni in temeljni organizaciji, stalno prisotni.

Silos, ki jih dajemo v pogon, so bili zgrajeni v resnično rekordnem času. Prve priprave so stekle oktobra 1981, gradbeno dovoljenje pa je bilo izdano marca 1982, da bi tako do današnjega dne objekt zaključili.

Celotna izgradnja je veljala 88 milijonov dinarjev, pri čemer ni bilo prekoračitev in podražitev. Pri projektiranju so sodelovali Tehnika Zagreb, TEB Zagreb, Projekt Ljubljana in RC Celje. Strokovno pripravo in vodenje gradnje je opravljal RIS sozda Merx ob sodelovanju strokovnjakov v delovni organizaciji MPI. Gradnjo objekta je prevzel Gradis-tozd Celje. Naj na tem mestu izrečem priznanje delavcem Gradisa, ki so z veliko vneto in odgovornostjo opravili zahtevno nalogo skupno s soizvajalci v rekordnem času. Pri financiranju izgradnje so sodelovali poleg sozda in nosilca delovne organizacije MPI še zvezne rezerve, banka, sis za preskrbo in izvajalec del.

Posebej moram izreči zahvalo za pomoč vodstvu Zveznih in Republiških rezerv in mnogim posameznikom, ki so prispevali svoj delež k realizaciji te zahtevne naloge.

Uresničevanje sporazuma o združevanju sredstev na ravni sozda Merx za skupen razvoj dobiva torej svoje praktične vrednosti. Trdno smo odločeni, da takšno pot nadaljujemo, saj ima ona čvrsto osnovo v dokumentih nedavno končanih kongresov ZK. To pa istočasno pomeni, da bomo v Merxu vlagali povečane napore v to, da v praksi uresničujemo politiko gospodarske stabilizacije, ki je in ostaja imperativ tega in prihodnjega obdobja. Delovnemu kolektivu MPI in posebej tozdu Mlini izrekam ob pomembni delovni zmagi iskrene čestitke z željo, da bi v naslednjem obdobju dosegli še boljše rezultate pri delu.

Rudi Lužar, predsednik delavskega sveta MPI:

Zdaj silosi, drugo leto pekarna

»Delavci Mlinsko-predelovalne industrije smo ponosni, da v prazničnem vzdušju občinskega praznika in v času, ko žetev dosega svoj vrhunec, predajamo v uporabo ta prepotrebni objekt, ki je bil naša dolgoletna želja. Dosedanje skladiščne zmogljivosti, skupno s podnimi skladišči, ki, kot vemo, predstavljajo najbolj neracionalno obliko skladiščenja žitaric, niso bile dovolj velike niti dovolj kvalitetne, da bi z njimi lahko zagotavljali nemoteno preskrbo celotnega celjskega področja, ki ga po tradiciji oskrbuje z moko in kruhom naša delovna organizacija.

Zato smo se proti koncu prejšnjega leta odločili za gradnjo teh silosov in jo v rekordnem času tudi realizirali. Novi silosi, skupno z že obstoječimi, predstavljajo skladiščno manipulativno celoto, s katero bomo dosegli bistveno bolj zanesljivo preskrbo s kvalitetnejšimi mlevskimi izdelki.

Posebno pomembno pa je za nas, delavce v žitno-predelovalni industriji, dejstvo, da se z izgradnjo tega objekta neposredno in aktivno vključujemo v realizacijo Dogovora o enotnem in dolgoročnem delovanju za organizirano proizvodnjo in odkup tržnih viškov v družbenim in zasebnem kmetijstvu v SR Sloveniji.

To pomeni, da bomo ob žetvah sposobni prevzeti vso pšenico po sklenjenih samoupravnih sporazumih v SR Sloveniji, hkrati pa tudi večji del pšenice po samoupravnih

sporazumih, sklenjenih s proizvajalci v drugih žitorodnih področjih Jugoslavije.

Ta, za naše preskrbovalno področje izredno pomemben objekt, ki ga danes s ponosom predajamo svojem namenu, je rezultat večletnega odrekovanja in stabilizacijsko usmerjenega obnašanja vseh delavcev v mlinsko-predelovalni industriji, kot tudi rezultat enotno zastavljene razvojne politike na ravni sestavljene organizacije.

V posebno zadovoljstvo nam je, da bo pšenica letošnje letine že našla svoje mesto v teh silosih.

Prepričani smo, da je bila ta naložba dokončana v resnično kratkem času, kajti od idejne zasnove pa do danes, je minilo manj kot osem mesecev. Pri tem samoupravni organi ugotavljamo, da je to rezultat izredne prizadevnosti vseh, ki so pri uresničevanju sodelovali, posebej pa projektantov in izvajalcev, med katerimi želimo posebej omeniti Gradis, kot tudi strokovne službe sestavljene organizacije.

Z dogradnjo skladiščnega kompleksa pa srednjeročni razvojni program Mlinsko-predelovalne industrije še ni izčrpan. Ravno na tem kompleksu, kjer se dokončno formira industrijska prehrabena cona, nameravamo v prihodnjem letu pričeti z izgradnjo industrijske pekarnice, ki bo nova pomembna pridobitev za delavce v pekarstvu, posebno pa za celjskega potrošnika.

Stefan Kotnik, najstarejši delavec mlinsko-predelovalne industrije, malo predtem, ko je pritisnil na ročico naprave za sesutje pšenice v nove silose: »To je trenutek sreče in največjega zadovoljstva...«

Franc Ban, predsednik kolegijskega poslovnega odbora sozda Merx: »Uresničevanje sporazuma o združevanju sredstev na ravni sozda za skupen razvoj dobiva svoje praktične vrednosti ob trdni odločitvi, da to pot nadaljujemo...«

Rudi Lužar, član delavskega sveta MPI: »Ravno tu, kjer se formira industrijsko-prehrabena cona, nameravamo prihodnje leto začeti graditi industrijsko pekarno, pomembno pridobitev za naše delavce in občane celjske občine...«

Predlogi sprememb in dopolnitev srednjeročnega plana sozda

Naložbe na trdnih osnovah

Po sklepu delavskega sveta sozda Merx je osnutek sprememb in dopolnitev samoupravnega sporazuma o temeljih plana sozda Merx za obdobje 1981 do 1985 v javni razpravi. Posredovali so ga vsem delovnim in temeljnim organizacijam, da bi ga v vseh sredinah temeljito proučili. Naložbe so zelo omejene, zato je potrebno realno oceniti, katere izmed njih so za posamezno področje res nujno potrebne. Ne glede na to pa moramo uresničiti, kolikor je največ mogoče. O zadevah se seveda dogovarjamo po branžnem principu.

V kmetijstvu je izkoristiti prednosti, ki jih daje prioriteta na področju proizvodnje in predelave hrane. Osnovna naloga je uskladiti naložbe, dati prioriteto pridobivanju zemljišč in tu sprejeti ambicioznejše programe, nadalje delati na osnovi že sprejetih programov proizvodnje mesa, mleka, rib, razvijati kunčjerejo, konjerejo, poljedelstvo in sadjarstvo, predelavo sadja, zelenjadarstvo, v klavniškem kompleksu pa uvesti klavnico kokoši, kuncev in tako dalje. Sem sodi tudi proizvodnja bio plina ter ne nazadnje mešalnica krmil kot regijski problem, bodisi, da jo bomo gradili v sozdu Merx, bodisi skupno s sozdom Hmezd.

Na področju mlinsko-predelovalne industrije je na prvem mestu izgradnja industrijske pekarnice, ki je izrazito regijskega značaja. Pri tej naložbi naj tozdi ne pristopajo posamično, saj je potrebno usklajeno prizadevanje vrste dejavnikov, od družbenopolitičnih organizacij, občinskih struktur do bank in organizacij združenega dela, kar lahko povezujejo le kolegijski poslovodni organ ter ustrezne službe delovne organizacije MPI in sozda.

Področje blagovnega prometa je glede na investicije v najbolj neugodnem položaju. V prioriteti je izgradnja Regijskega prehrabeno preskrbovalnega centra ter naložbe, ki so že v teku. Ostale naložbe bomo izvajali z zamikom oziroma jih prenesli v naslednje srednjeročno obdobje. Blagovnice, ki bi prišle v poštev, je treba opredeliti kot objekte osnovne preskrbe.

Na področje gostinstva in turizma ugodno vpliva prioriteta glede deviznega učinka. Akumulacije na tem področju ne bo, zato programe vezemo na angažiranje drugih organizacij združenega dela, na osnove konzorcijev, vključujemo banke in druge dejavnike. Na Koroškem načrtujemo izgradnjo hotela Košenjak v Dravogradu, za hotel v Laškem smo investicijo nekoliko uskladili in zmanjšali, izgradnja druge faze Hotela Merx se bo pomaknila v naslednje srednjeročno obdobje, za Bevče, ki so v izgradnji, pa se še nismo dogovorili, katera od gostinskih delovnih organizacij bo prevzela gostinski del. Dogovoriti se je treba o prodaji v kioskih ob avtocesti. Menimo, da bi v okviru Turista Nazarje lahko usposobili nekatere objekte v Zgornji Savinjski dolini, hotel Savinjski gaj pa zamakamo ob konec srednjeročnega obdobja. Kako bo z delovno organizacijo Zdravilišče Dobrna, se zdaj podrobneje pogovarjamo.

Nekateri problemi gospodarjenja v delovni organizaciji Potrošnik

Učinkovitejše gospodarjenje in kvalitetna postrežba

Bliža se obračun prvega polletja in nekateri pokazatelji že kažejo, kakšno bo. Seveda je lahko to le ocena, kajti točni podatki bodo znani v začetku avgusta. Ker pa ti kazalci v delovni organizaciji Potrošnik tudi v prvem tromesečju niso bili nič kaj ugodni, imeli smo izgubo v višini 12 milijonov dinarjev, smo napravili temeljito analizo o osnovah in vzrokih, ki so tej izgubi botrovali. Nekaj teh bomo na kratko analizirali.

V delovni organizaciji Potrošnik prevladuje prodaja živil, ki v celotni strukturi prodaje blaga predstavlja 58 odstotkov. Že nekaj let nazaj zaradi močne družbene kontrole cen razlika v ceni pada in je prišla pri 14,69 odstotkih, za razliko od enakega obdobja lani, ko je bila še 15,13 odstotka. To seveda pomeni močan izpad dohodka.

Z odlokom, sprejetim v začetku maja smo ta problem deloma odpravili in pričakujemo, da se bo to odrazilo v prihodnjih mesecih in delno pripomoglo, da se poslovni rezultat prvega polletja ne bo poslabšal.

Poseben problem predstavljajo zaloge, ki so porasle z indeksom 152. K povečevanju zalog so v veliki meri pripomogle nove blagovnice, ki potrebujejo daljši čas za pridobitev določenega kroga kupcev. Drugi razlog pa je nenehna bojazen delavcev v poslovalnicah, da ne bi ostali brez blaga in zato pogosto naročajo večje količine, kot je potrebno za normalno nepretrgano prodajo. Soočamo se s položajem, da ob velikih zalogah primanjkuje veliko število artiklov. A to nas ne sme opravičevati, da ne bi kolikor je mogoče znižali zalog, ki nam vežejo ogromna obratna sredstva.

Nekaj korakov v to smer smo že napravili. Določili smo optimalne količnike obračanja zalog in vrednost optimalnih zalog v vsaki poslovalnici. To je tudi startna osnova in eden od kriterijev za nagrajevanje poslovođij, njihovih pomočnikov in direktorjev tozdog.

Iz razprav o rebalansu srednjeročnega plana za obdobje 1981 do 1985 bo razvidno, da se zavedamo, kako potreben bo daljši premor v investicijski izgradnji, čeprav z njo ne moremo popolnoma prenehati. Omejili se bomo le na najnujnejše, ob tem pa posebno pozornost posvetili obnovi dotrajanih trgovin, adaptacijam, odpravi ozkih gri in tako dalje. To je seveda dolgoročen ukrep pri sanaciji stanja v delovni organizaciji Potrošnik, ki pa v ničemer ne bo pripomogel k boljšemu rezultatu v prvem polletju letošnjega leta.

Na področju zaposlovanja smo v veliki zagati. Glede na potrebe bomo lahko zaposlili samo del učencev, pa še te v veliki meri le za določen čas. Ne moremo si dovoliti povečanja mase sredstev za osebne dohodke, ker smo že na seznamu kršiteljev dogovora za leto 1982, istočasno pa so osebni dohodki delavcev zelo nizki in zaostajajo za rasto življenjskih stroškov.

Na spisku imamo še celo vrsto ukrepov za učinkovitejše gospodarjenje, od zmanjševanja materialnih stroškov do prepovedi zaposlovanja v režiji, vendar vas bomo o tem seznanili kdaj drugič.

S. Mele

Kmetijska zadruga Celje sledi razvoju agroživilstva v občini

Več kot petdesetodstotna samooskrba

Delavci in kmetje — kooperanti bomo v skladu s poslovnimi politiko Merx, samoupravnim sporazumom o temeljnih srednjeročnega plana občine in republike za obdobje 1981 do 1985 upoštevali povečane potrebe prehrane in izvajali intenzifikacijo kmetijske predelave kot enega pomembnih dejavnikov v rabi zemljišč. Posebna naloga, ki nas čaka v predstojećem obdobju, je uporaba sodobne tehnologije in maksimalna izraba kapacitet. Da bi povečali proizvodnjo in dosegali boljše rezultate, smo v mesecu aprilu izvedli reorganizacijo Kmetijske zadruge v enovito delovno organizacijo. Za to smo se odločili zaradi neugodnih rezultatov v preteklih letih in pomanjkljive samoupravne organiziranosti.

Kmetijska zadruga Celje se je v skladu z zakonom o združenem delu konstituirala leta 1979. Vanjo smo zajeli kooperacijsko kmetijsko proizvodnjo v celjski občini z vsemi oblikami sodelovanja s kmeti. V okviru takšne povezave v Kmetijski zadrugi organiziramo pridelovanje vseh vrst kmetijskih pridelkov, proizvodnjo mleka in vzrejo živine. Odkupujemo in prodajamo pridelke in gozdne sadeže ter oskrbujemo kooperante s kmetijskim reprodukcijskim materialom in kmetijsko mehanizacijo. Naša osnovna usmeritev se tudi v tem srednjeročnem obdobju ne bo bistveno spremenila.

Učinki reorganizacije se že kažejo in bodo vidni še bolj v prihodnjih letih. Uspehi so predvsem v čvrsti strokovni povezanosti pospeševalne službe, kjer bodo poleg pospeševanja sposobni spodbujati in pripravljati nove oblike in vsebine kooperacijskih odnosov. Prav tako bomo lažje zagotavljali boljše informacijske pretoke, vzpostavljali preko združenih strokovnih služb delovne organizacije vsestranske oblike sodelovanja, kar bo vodilo do kvalitetnih premikov v gospodarstvu Kmetijske zadruge in kooperantov.

V povezovanju znotraj sozda, tako v dohodkovnem kot v medsebojnih blagovnih pretokih med delovnimi organizacijami, v združenju sredstev, vidimo velike prednosti, ki nam dajejo trdnější ekonomski položaj in omogočajo hitrejši in skladnejši razvoj.

Osnovni in dodatni programi

Razvojni program naše Kmetijske zadruge bomo razvijali v skladu s razvojem agroživilstva v celjski občini. Pri tem bomo morali precej zemljišč, ki so danes slabo ali sploh neizkoriščena, vključiti v organizirano proizvodnjo in jih oddati v najem tistim kmetom, ki jih bodo obdelovali. Močna ovira za večjo produktivnost je tudi neustrezna zemljiška struktura, ki se kaže v spreminjanju površin kmetijskih kategorij, v razdrobljenosti, premajhni velikosti posesti in podobnem. To pogojuje nizko produktivnost in majhno tržno usmerjenost. Reševanju teh in vzporednih problemov bomo morali v tem in v naslednjih letih posvečati vso pozornost. V to akcijo moramo vključiti kmetijsko zemljiško skupnost, predvsem pa prizadetim zagotoviti socialno gotovost.

Sledili bomo temeljnemu dolgoročnemu cilju, to je, zadostna in kvalitetna oskrba prebivalstva s hrano in to ne le v običajnih, temveč tudi v izjemnih razmerah. Da bi v zadrugi uresničili ta cilj, bomo kot nosilci proizvodnje v občini morali doseči vsaj 50 do 70-odstotno samooskrbo.

Seveda vse to pogojuje dodatna vlaganja, ki smo jih opredelili v srednjeročnem planu oziroma v osnutku sprememb samoupravnega sporazuma o temeljnih plana sozda in KZRS. Spremenjeni pogoji gospodarjenja narekujejo manjša in racionalnejša vlaganja, zato je naša naloga, da v prvi vrsti intenziviramo obstoječo proizvodnjo in povečamo donosnost.

Naša osnovna in glavna proizvodna usmeritev bo tudi v bodoče živinoreja (goveji pitanci, mleko, brojlerji, bekoni ter ribe). Druga panoga je poljedelstvo, vključno z zelenjadarstvom in sadjarstvom. Dodatno smo v programe vključili ovčerejo, kunčerejo, konjerejo in povečan obseg gojenja rib.

Glede obveze po srednjeročnem planu razvoja živinoreje, še zlasti priraje mesa in mleka, ter s sprejemom koncepta pospeševanja zajčereje in ovčereje bomo z letnimi programi zagotavljali, da bomo izkoristili vse realne možnosti pri posameznih rejcih v smislu povečevanja

skupne in tržne proizvodnje v obsegu s planom sprejetega razvoja.

Stroji in izobrazba

Ob vsem, kar načrtujemo in želimo, moramo, če hočemo zagotoviti uspešno delo kooperantov, posvečati vso pozornost kmetijskim strojem, ki postajajo vedno bolj nepogrešljiv element uspešnega gospodarjenja na kmetiji. Pri tem velja izpostaviti v prvi vrsti izkoriščenost strojev, kar omogočajo strojne skupnosti. Ustrezno z možnostmi pridobivanja finančnih sredstev želimo povečati obseg kmečkega turizma in ga uskladiti z enotno gostinsko-turistično ponudbo sozda Merx.

Hkrati s tem moramo jačati strokovne službe in posvetiti večjo pozornost izobraževanju, zlasti izobraževanju kmetov znotraj naše delovne organizacije.

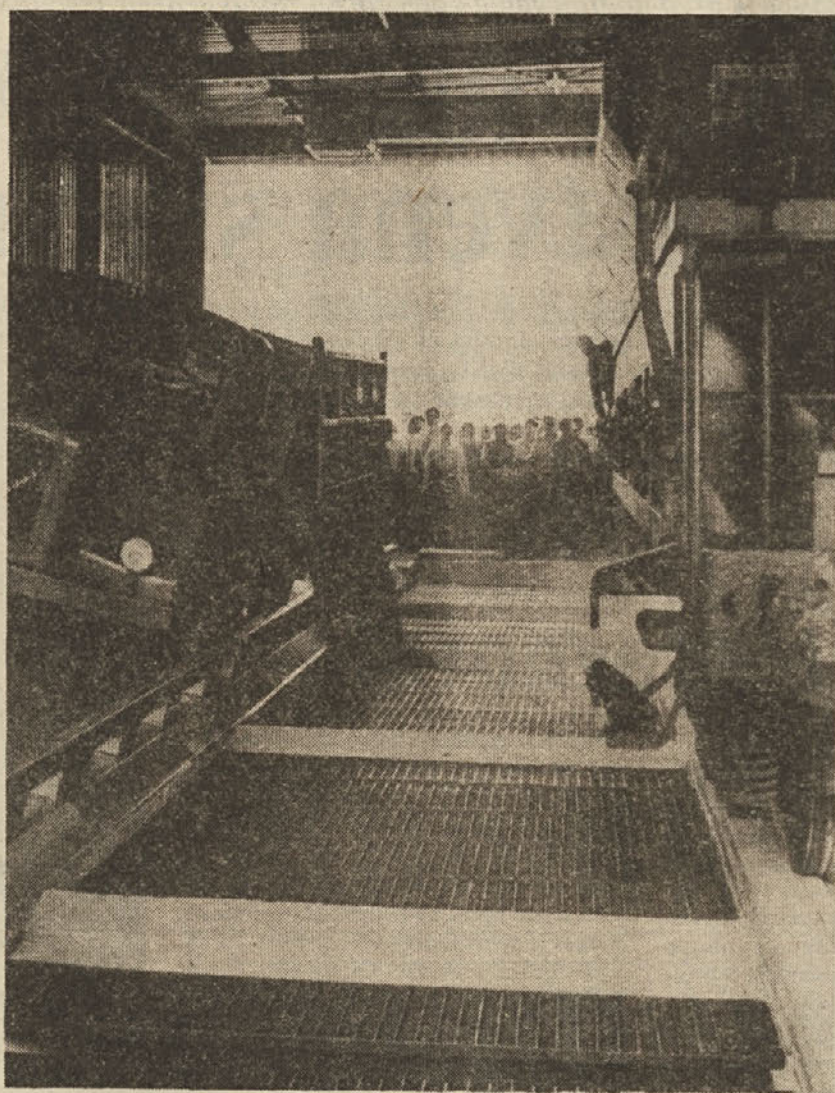
Razvojni uspehi so v veliki meri odvisni tudi od dela samoupravnih organov, družbenopolitičnih skupnosti in delegatskega sistema.

Delavci Kmetijske zadruge se moramo še nadalje vključevati v enotno politiko izvoza svojih pridelkov na konvertibilno področje, predvsem s izvozom visokov gozdnih sadežev, hmelja, lesnega oglja, jabolk, jagodičevja, zelja, kuncev in drobnice.

V tem srednjeročnem obdobju bi naj zgradili lasten predelovalni obrat za dehidrirano jušno zelenjavo v filter vrečkah in za kandirano sadje v obstoječi hmeljski sušilnici na Dobrni.

Večje kmetijske površine, ki so v upravljanju kmetijske zemljiške skupnosti, bomo čimprej usposobili za plantažne nasade in s tem razvijali družbeno proizvodnjo. Tu prihajajo v poštev predvsem površine na področju Frankolovega in Črešnjic, ki so primerne za plantaže vinogradov in bi jih vključili v štajerski rajon. Kmetijska zadruga iz Slovenjskih Konjic je v to pripravljena sovlagati, ker imajo še proste kapacitete predelave grozdja.

Tu sem prikazal le glavne naloge razvojnega programa Kmetijske zadruge Celje. Vzporedno je še več drugih, s katerimi bomo izkoristili možnosti za povečevanje organizirane kmetijske proizvodnje.

Fotografija je verni dokument simbolike: iz tovarnjaka na levi teče prvo zrnje pšenice, pridelane na območju celjske regije, na desni pa iz vagona pšenica, ki je prispela na osnovi samoupravnih sprejetih dohodkovnih odnosov iz daljnega Sombora. Letos nam je uspelo doma dogovoriti in skleniti največji odkup po vojni — tri tisoč ton. Za nemoteno oskrbo skoraj istega območja pa potrebujemo desetkrat več...

Razvojni program kmetijske zadruge Celje

O razvojnem programu Kmetijske zadruge Celje je napisanih že veliko besed, tečejo razprave, zato bi želel k temu dodati le nekatere moje misli o izvajanju tega programa oziroma predloge, kako bi ga lahko hitro in učinkovito začeli uresničevati.

V okviru Kmetijske zadruge v Celju bo tudi v bodoče v ospredju živinoreja, ki jo moramo razvijati v tej smeri, da povečamo prirejo mesa in mleka. V tej zvezi mora pospeševalna služba delati na tem, da bodo kmetje na svoji zemlji uporabljali čimveč ustreznih umetnih gnojil in izvajali vse druge agrotehnične ukrepe za doseganje večje, cenejše in kvalitetnejše proizvodnje.

Prizadevati bi si morali, da bi kmetje doma poleg osnovne krme pridelali tudi čimveč krme na njivah, saj ta lahko služi kot dodatna močna krma. Krmljenje goveje živine z večjimi količinami kupljenih močnih krmil je danes nerentabilno in si ga v tem trenutku in v sedanjih gospodarskih razmerah ne moremo privoščiti.

Poleg živinoreje kot osnovne dejavnosti bo treba vso skrb posvetiti poljedelstvu, saj nam bo le z intenzifikacijo vse kmetijske proizvodnje uspelo pridelati čim več hrane za ljudi in živino doma, s čimer se bomo v večji meri lahko ognili nakupom.

Z ozirom na to, da je pretežna večina kmetij na območju naše Kmetijske zadruge več ali manj hribovitih, bo morala pospeševalna služba več narediti na tem, da bodo na teh kmetijah povečali pridelke kvalitetne krme za živino. Zato je treba pospeševati uvajanje sodobne agrotehnike, od obdelovanja, gnojenja, do uporabe nekaterih še do sedaj na našem območju neproizvedenih krmnih rastlin, uvajanja pašnokošnih sistemov in podobno. Če bomo hoteli pri tem uspeti, bomo morali znatno več narediti za uvajanje sodobnih kmetijskih strojev na hribovite predele. Ustrezno mehanizacijo bi morali priporočati preko strojnih skupnosti, to pa bi osnovali predvsem na ekonomiki in pobudi samih kmetov.

Naša skrb bi naj bila, da bi pri teh skupnostih skrbeli in pomagali pri dobavi kreditov, uveljavili ustrezne cenovne odnose in vse ostalo, kar bi bilo potrebno za boljše afirmacijo omenjenih skupnosti. Verjetno bi pri tem kazalo razmišljati, če ne bi bilo pametno, da bi bili stroji ne le skupno lastništvo, pač pa pri posameznih strojih tudi individualno, če bi bilo teh strojev in kmetij toliko, da bi izpolnili gotove strojne linije.

Pospeševalna služba bo morala vso skrb posvetiti razširitvi in povečanju obstoječe proizvodnje kakor tudi uvajanju nekaterih za naše področje novih proizvodov, kot so, na primer, vrtnine, industrijske rastline, gobe in podobno.

KARL ŠIHRET

Naložba, ki se bo gotovo obrestovala

Lastna proizvodnja kuncev

Na osnovi sodobnih spoznanj o uspehih kunčereje v svetu so se za to obliko pridelave mesa odločili tudi tako v kooperaciji kot v družbenem sektorju v okviru članic sozda Merx, ki se ukvarjajo s kmetijstvom. Celotni projekt, ki ga bodo uresničili do leta 1986, ko naj bi letna proizvodnja kuncev znašala 500.000 živali, od farm preko klavnice do sušilnice za kožo, bo veljal približno 250 milijonov dinarjev. Prve kunce iz domače proizvodnje pa lahko pričakujemo že v začetku prihodnjega leta.

Če hočemo, da bo proizvodnja ekonomična, mora ta dosegati 500.000 kuncev letno. Za to bi potrebovali 30 hlevov s 400 samicami, kar predstavlja optimum za posamezno kmetijo. Tako število samic s pripadajočim podmladkom vester rejec lahko obvlada. Minimum za intenzivno rejo predstavljajo farme z 200 samicami. Pri manjšem številu samic pa že prihaja do težav pri obnovi črede (40 odstotkov letno), pa tudi ekonomski učinek je relativno nižji.

Poleg omenjenih farm je v tem projektu ključnega pomena izgradnja lastne klavnice s kapaciteto 2.000 kuncev v osmih urah oziroma 500.000 kuncev letno. Poleg tega je potrebna še sušilnica, ki predstavlja zadnjo fazo proizvodne linije.

Vrednost celotnega projekta, ki naj bi ga realizirali do leta 1986, takrat bi letna proizvodnja že morala biti 500.000 kuncev, znaša po ocenah približno 250 milijonov dinarjev, od tega tri četrtine v osnovna sredstva in osnovno čredo ter razvoj. Ta vsota bi lahko bila precej nižja, če bi priredili že obstoječe objekte.

Povezovanje doma in v tujini

Ker hočemo tak zahteven načrt kar najuspešneje uresničiti in ne ponavljati napak predhodnikov, ki so se opirali le na svoje moči, je sozda Merx navezal stike

z več organizacijami v Sloveniji, kjer se prav tako zanimajo za kunčerejo. Tako pripravljamo samoupravni sporazum s tovarno Šešir iz Škofje Loke, kjer bodo sovlagali v projekt, da bi si zagotovili surovino (dlake) za svojo proizvodnjo. Z RŠC iz Velenja smo že podpisali pogodbo za izdelavo klavne linije v klavnici Laško. Dela so v teku. Pogovarjamo se tudi za opremo farm, ki jo je razvil RŠC in ki nič ne zaostaja za tujo. V pripravi je sporazum o poslovno-tehničnem sodelovanju z Emono iz Ljubljane, ki ima prav tako velike načrte na področju kunčereje.

Namen je združiti naše moči, znanje in skupno nastopiti tako na domačem kot tujem trgu. Dogovarjanja tečejo v tej smeri, da bi bil Merx nosilec proizvodnje v Sloveniji in oskrbovalec domačega trga, Emona pa bi bila nosilec izvoza in z ozirom na močan inženiring tudi nadaljnega tehnološkega razvoja. Za nabavo surovin za krmila bi skrbela oba sozda, mešala pa bi jih Emona.

Te dni potekajo tudi razgovori med sozdom Merx in italijanskim partnerjem firmo Cuni Coop iz Bologne, ki je članica AIKE, državne konzorcija, ki združuje preko 3.000 italijanskih organizacij s področja kmetijstva. Posrednik je konzorcij Grmada iz Trsta. Cuni Coop je močno zainteresiran za povečano proizvodnjo kuncev pri lastnih kooperantih v Italiji in kooperantih izven Italije, ker so ugotovili, da v naslednjem petletnem obdobju trg ne bo zasičen s kunčjim mesom, sami pa ne bodo sposobni pokriti tržišča. Pripravljamo pogodbo o dolgoročnem sodelovanju. S pogodbo si bo Merx zagotovil dobavo osnovne črede, strokovno pomoč pri zagonu in kar je najpomembnejše — tržišče, kamor bo italijanski partner plasiral naše kunce.

Pri tem moramo povedati, da je uvoz osnovnega matičnega materiala začasna rešitev, potrebna pri animaciji intenzivne kunčereje in da bomo morali ra-

zviti lasten selekcijski center za proizvodnjo plemenskih živali, ker bomo v nasprotnem primeru stalno odvisni od uvoza. V tej smeri potekajo razgovori z biotehniško fakulteto v Ljubljani. Prav tako pa je naša želja, da znanstvene institucije vključimo v program tudi na področju tehnologije reje, prehrane in zdravstvene zaščite. Nadaljnja usoda kunčereje je nameč odvisna predvsem od domače pameti.

Decembra poskusno klanje

Dohodkovni odnosi med rejcem in organizatorjem proizvodnje — zadrugo bodo podobni kot v perutninarstvu. Objekt in oprema sta last rejca, ki prispeva še svoje delo in energijo (elektrika, voda, ogrevanje), medtem ko so živali, starši s podmladkom ter krmila last zadruge. Tehnološko in veterinarsko službo daje prav tako zadruga.

Zaslужek rejca za delo in vložena sredstva znaša pri farmi s 400 samicami okoli 30.000 dinarjev na mesec, kar verjetno zadošča za odločitev pristopiti k reji ali ne, predvsem za tiste

kmetije, kjer iščejo dodaten vir dohodka in imajo prosto delovno silo ter zemljišča, na katerih lahko pridelujejo hrano za kunce — lucerno, oves, ječmen in podobno.

In kdaj lahko pričakujemo prve »Merxove« kunce?

V teku je zbiranje dokumentacije za izgradnjo dveh farm v Kmetijski zadrugi Celje in v Kmetijski zadrugi Laško. Gradnja se bo pričela prihodnji mesec. Objekti morajo biti gotovi do novembra, ko bo prispela prva pošiljka kuncev iz Italije. Tako lahko prve kunce iz domače proizvodnje pričakujemo v začetku leta 1983. Že v letošnjem decembru pa naj bi steklo v Laškem poskusno klanje in to kuncev iz ekstenzivne reje, ki jih bo Merx odkupoval. Tako bodo lahko vsi tisti, ki kunce že gojijo ali jih imajo namen gojiti v manjšem obsegu, prodali svoje viške in to ne glede na pasmo.

V našem interesu je namreč, da poleg intenzivne reje spodbudimo tudi ekstenzivno, ljubiteljsko rejo, saj bomo le tako dosegli tako masovno in kvalit. no proizvodnjo, kot si želimo.

SAVO OSTROŽNIK

Direktorji delovnih organizacij o blagovnih pretokih znotraj sozda

Povezava znotraj in navzven

Na tretji seji direktorjev delovnih organizacij članic sozda Merx in na četrti seji direktorjev delovnih organizacij in tozdov so prisotni ocenili blagovne pretoke znotraj sestavljene organizacije in sprejeli na osnovi razprave nekaj konkretnih dogovorov.

V uvodni besedi je Franc Ban, predsednik kolegijskega poslovnega organa, opozoril, kako pomembno je sprejeti oziroma dogovoriti strategijo blagovnih pretokov, zavzeti globalne dolgoročne usmeritve in naloge delovnih organizacij, ki se ukvarjajo z grosistično dejavnostjo znotraj sestavljene organizacije. Ob tem pa dogovoriti tudi možnost dobave blaga od neposrednih proizvajalcev ter zavzeti ustrezno stališče do zunanjih dobaviteljev. »Družbena usmeritev je dala orientacijo,« je dejal Franc Ban, »mi pa moramo v tej smeri sprejeti načelne odločitve.«

Podpredsednik kolegijskega poslovnega organa Dolinšek je podal predlog blagovnih tokov znotraj sestavljene organizacije in pretok blagovnih tokov z drugimi dobavitelji ter primerjal rast celotne proizvodnje z rastjo posameznih blagovnih tokov v sozdu. Iz podatkov za prvo tromesečje je ugotovil, da je v sestavljeni organizaciji znašala rast

vzpostavili informacijski sistem ter sprejeli kratkoročne in predvsem dolgoročne ukrepe za ustrezno rešitev pretoka blagovnih tokov.

Skupaj — toda vsak po svoje

Vinko Pečnik iz Teka je k temu dodal, da za to, da nekdo išče blago pri zunanjih dobaviteljih, poleg objektivnih obstajajo tudi subjektivni razlogi. TEKO, kjer se ukvarjajo s konfekcijo, tehničnim blagom, se znajde pri živilih večkrat v podrejenem položaju. Marketing sektor, je dejal Pečnik, ima nalogo, ne samo sklepati samoupravnih sporazumov ob začetku leta, temveč bi morali delavci v njem operativno zadeve voditi naprej in jih spreminjati skozi vse leto. Znova je podčrtal misel, kako pomembno je nastopati v odnosu do tujih partnerjev enotno in organizirano.

Tovariš Medvešek iz Mode je opozoril na težave svoje delovne

stih, ki so v centru. Dravinjski dom je zlasti vezan na mariborsko območje, zato se mora prilagajati tako razmeram v celjski kot v mariborski regiji.

V razpravi so poleg omenjenih sodelovali še Ivo Brenčič iz Tkanine, Vjenčeslav Zalezina iz Blagovnega centra, tovariš Gabrovec iz Savinje Mozirje in Maks Maček.

Udeleženci seje so si bili edini, da bodo vsake tri mesece v sozdu napravili analizo blagovnih tokov in jih redno spremljali na kolegijski. Uveljavili naj bi vsakodnevno operativno delo pri razčiščevanju notranjega in zunanjega odnosa do kupcev, nujno vzpostavili nepretrgano kontaktiranje med kupci v sozdu. Naloge vseh članic, marketinga, vodstva KPO in drugih služb so, da zagotovijo plasiranje lastne proizvodnje in koriščenje lastnih kapacitet znotraj sozda, seveda po tržnih pogojih oziroma po pogojih, ki morajo biti najmanj taki, kot jih članice — kupci dosegajo izven sozda.

Pri vseh aktivnostih in udeležbah pri vzpostavljanju poti blagovnih tokov moramo imeti pred očmi predvsem dejstvo, da je ustvarjanje večjega dohodka naloga in cilj vseh subjektov zno-

Do 30. septembra naj bi sprejeli operativni program kvalitativno uresničevanje in izvajanje blagovnih tokov.

Na razširjeni seji kolegija, ki je bila le tri dni zatem, se je v razpravo o tej problematiki potli blagovnih tokov vključila še vrsta odgovornih delavcev. Govlavšek iz tozda Prodaja Celje delovne organizacije Potrošnik je dejal, da bi Blagovni center in Potrošnik morali čvrsteje povezati, se več dogovarjati in delo koordinirati, ter urediti zlasti dohodkovne odnose. Naslovil je kritiko na tozda Agropromet, odkoder prihaja blago neprebrano in so problemi pri reklamiranju. Opozoril je tudi na neenotne cene v posameznih poslovalnicah. Vodopivec iz tozda Prodaja Šentjur delovne organizacije Potrošnik je trdil, da domači grosisti niso zadosti založeni in imajo premalo asortimana blaga, zato bi morali več naporov vložiti v to, da bodo skladišča imela zanimivejšo ponudbo. Iz tozda Prodaja Šostanj je tovariš Brinovšek menil, da se je treba držati domačih grosistov in analizirati razloge, zakaj so tuji dobavitelji še vedno v tolikšni meri prisotni. Grabar iz tozda NA-NA je rekel, da bi morali več pozornosti po-

fotokronika

Ob praznovanju dneva vstaje slovenskega naroda, ko je pred enainštidesetimi leti v Tacnu počila prva partizanska puška in bila leto dni pozneje v zaselku Cesta na Kočevskem formirana prva proletarska udarna brigada Toneta Tomšiča, je bila v Titovem Velenju letošnja osrednja proslava, katere so se udeležili poleg nekdanjih borcev tudi najvišji predstavniki družbenopolitičnega življenja.

V času praznovanja občinskega praznika občine Celje so vodstveni delavci našega sozda izkoristili obiske delegacij iz pobratenih in drugih občin za pogovore o tesnejšem povezovanju na osnovi zdravih dohodkovnih odnosov.

Franc Ban, predsednik kolegijskega poslovnega organa, se je skupaj z Vladom Črešnikom, vodjem skupnih služb, ter Žaretom Frančeskinom, predsednikom konference ZK sozda, udeležil redakcijske seje uredniškega odbora Vestnika. Beseda je tekla o vsebini našega časopisa, o delu uredniškega odbora in načrtovanjih.

Edi Stepišnik, celjski župan, je izkoristil obisk v MPI za pogovore z delavci. Takšna, neprotokolarna srečanja so najboljša priložnost za izmenjavo mnenj brez lakiranja in fraziranja.

Ekipo mladih zadrušnikov šentjurske občine, sestavljali so jo Rozika in Franc Križanič, Franc Korenjak, Janez Kačičnik in Franc Leber, se je na šestem srečanju mladih zadrušnikov na Vranskem uspešno kosala z najboljšimi tako v kuharskih veščinah kot na tekmovanju v kmečkih opravilih.

Otvoritev novih silosov je bila priložnost za srečanje delavcev sozda, najvišjih predstavnikov družbenopolitičnega življenja občine Celje ter predstavnikov delovnih organizacij s katerimi naš sozd že dobro sodeluje. Zato ni čudno, če je bil še tako slavnostni trenutek izkoriščen za poglobljene in delovne dogovore, za izmenjavo izkušenj in nova načrtovanja.

notranjih blagovnih pretokov 134 točk, rast celotne proizvodnje pa 138 točk, kar pomeni zaostajanje za štiri točke.

V lanskem letu smo od tujih dobaviteljev dobili za približno 234 milijonov dinarjev blaga. Sami blagovni tokovi izven sozda niso tako problematični, pomembnejše je, kako kontaktiramo s tujimi dobavitelji in kakšne učinke pri tem dosegamo. Pomembno je, da imajo pri dobaviteljih vse članice enake pogoje, da okrepiamo notranje odnose in enotno nastopanje navzven. Vseh podatkov za leto 1981 še ni, ker so delovne in temeljne organizacije z zamudo posredovale zahtevane podatke.

Uvodnim poročilom je sledila široka razprava, v kateri so se razpravljali dotaknili številnih konkretnih področij in vprašanj ter nakazali tudi lepo število rešitev.

Stane Mele iz delovne organizacije Potrošnik je naglasil, da je treba promet oziroma dohodek ustvarjati za vsako ceno. Poleg kritičnega blaga, ki ga pri domačem grosistu ni na zalogi in ga je treba iskati pri tujem dobavitelju, je potrebno pozornost posvetiti tudi ostalemu blagu. Trgovine morajo biti dovolj založene in preprečiti je treba ovire, ki izhajajo iz poslovske miselnosti in svobodne izbire dobaviteljev. Te reči bi v sozdu morali zaostri in zoper nje organizirano nastopiti. Predlagal je, da bi

organizacije, kjer so zaradi ozke specializacije problemi še večji. Z marketing sektorjem in Blagovnim centrom niso našli skupne poti, je dejal, medtem ko dobro sodelujejo s Tkanino. Potrebno bi bilo poenotiti način fakturiranja, spoštovati dogovore, razčistiti dohodkovne odnose in dogovoriti relacijo Blagovni center — Moda.

Stane Lesnika iz Kmetijskega kombinata Šentjur je dejal, da je enotno nastopanje navzven naloga marketinga. Izpostavil je vprašanje nabave ali skupna do grosistov ali neposredna. Menil je, da bi morali vse sile usmeriti v usposobitev domačih grosistov in opredeliti funkcijo drugih doba-

traj sozda. Iz tega sledi, da je treba izločiti iz notranjih blagovnih tokov vse tiste, ki pomenijo podrejanje manipulativnim stroškom oziroma manipulacijo brez ustreznega dohodka. Proizvodnja in dobava seveda nista zainteresirani za neposredne dobave prodajnim enotam, bo pa potrebno s tistimi, kjer tak interes je, dogovoriti neposredno strežbo vsaj večjim prodajnim enotam.

Čvrstejša povezava in dogovarjanje

Da bi nosilci poslov lahko izvrševali naloge s področja preskr-

svetiti kupcu, ga sproti obveščati o blagu, za katerega je povpraševanje, ali o katerem predvidevamo, da ga na trgu ne bo. Zastopniki naj bi bili bolje informirani, uvedli naj bi dnevno listo, iz katere bo razvidno, katero blago je na razpolago.

V razpravo so se vključili še Zagoričnik iz Blagovnega centra, Uratarič iz tozda Pražarne, Pešec iz Potrošnika, Grobler iz tozda Agropromet, Meštovič iz MPI, Brajlj in Foršner iz Tkanine ter Stukelj iz Interne banke.

Reševanje z lastno proizvodnjo

Franc Ban je na osnovi razprav na obeh omenjenih sestankih dejal, da je v primerjavi z minulim obdobjem v vzpostavljanju blagovnih tokov opaziti korak naprej, čeprav niso odpravljeni vsi problemi, do katerih smo precejkrat premalo kritični. Do konca leta bi morali natančno opredeliti blagovno finančne tokove, ki se med seboj izrazito prepletajo. Tu je tudi vprašanje dolgoročnega zagotavljanja sredstev. Maksimalne napore naj bi vložili v plasman lastne proizvodnje, prav tako tudi kooperacijske. Obseg tujih dobaviteljev je številčno prevelik in je potrebno njih število skrajšati ter več pozornosti posvetiti vsem oblikam sodelovanja, ki ne sme biti osnovano na subjektivnih glediščih.

Sklep obeh sestankov

Formirali bomo delovno skupino, ki bo do jeseni pripravila na osnovi podanih smernic konkretno oceno v smeri učinkovitejšega in kvalitetnejšega pristopa za rešitev vprašanja blagovnih pretokov znotraj sozda Merx. Skupino bo imenoval KPO na osnovi branžnega pristopa.

viteljev. Zavzel se je za absolutno prednost lastne proizvodnje in specializacijo blaga, podprl predlog o uvedbi informativnega sistema in poudaril nujno o organiziranem pristopu in dogovarjanju z drugimi sistemi glede celotne preskrbe na območju SRS.

Tovariš Jančič iz Dravinjskega doma je govoril o neenakem položaju dislociranih trgovin in ti-

bovanja enot in proizvodnih obratov, jih moramo usposobiti, kar velja zlasti za regijski preskrbovalni center v okviru Blagovnega centra.

Vsako leto bi morali pripraviti načrt blagovnih pretokov, ki bi temeljil na kupni sposobnosti posameznih članic, ob koncu leta pa preveriti, kako članice izpolnjujejo obveznosti in, če jih ne, zakaj jih ne.

Razgovor z Andrejem Vesenjako, kmetom na Jagodičah

Ljubezen do zemlje

Zemlja umnim gospodarjem vrača vložen trud. Ne čez noč in ne brez trdega dela, pa vendarle. To lahko z gotovostjo trdi mladi kmet Andrej Vesenjako, ki na Jagodičah skupaj z ženo skrbi za 14 hektarov zemlje.

Kmetijo je podedoval po starem očetu pred tremi leti, ko je Andrej postal lastnik kmetije. Na zemljo ga je prignala ljubezen do kmečkega dela in samostojnosti. Tudi svoje šolanje je posvetil kmetijstvu. V Mariboru je obiskoval srednjo kmetijsko šolo. Ko je prišel v Laško, je našel delo v kmetijski drugi, obenem pa je že krepko poprijel na domači kmetiji. Mnogo je bilo problemov in sprva so bili videti silno veliki, malodane nepremagljivi, se spominja danes, kmalu pa manjši in manjši. Zemlja je začela vračati sadove.

»Naša kmetija meri štirinajst hektarov zemlje. Od tega je sedem hektarov njivskih površin in drugih sedem hektarov gozda. Lega je zelo ugodna. Začasno sem se preusmeril, da naredim na zemlji kolobar in si zgradim hleve. Dobro je bilo, ker sem lahko celotno zemljišče preoral.

V bodoče se nameravam usmeriti v živinorejo in načrtujem, da bi lahko v hlev postavil kakšnih štirideset glav pitancev. Blizu je pivovarna, kjer so se lani začeli ukvarjati s proizvodnjo odpadne kvasne suspenzije in s temi odpadnimi pivskimi troplinami bi lahko vzreli tudi petdeset glav živine,« pripoveduje ob našem obisku v sproščnem razgovoru

Andrej Vesenjako, ki ga njegov zvesti štirinožni prijatelj niti za trenutek ne pusti samega.

»Za preusmeritev v živinorejo sem se odločil predvsem zato, ker z ženo na posestvu delava sama, delovne sile ni ali pa je predraga in jo je težko dobiti. Zato sva izbrala takšen način kmetijske priraje in v tolikšnem obsegu, kot to sama zmoreva. Seveda se pri tem v veliki meri dogovarjam s kmetijsko drugo Laško, kjer sem kooperant. Zadruga nam kooperantom daje ugodne pogoje. Na voljo imamo, na primer, regres za nafto, umetna gnojila in več drugih ugodnosti.«

Poleg svoje zemlje ima mladi kmet Andrej nekaj zemlje tudi v najemu. Letos je posejal devet hektarov pšenice, šest na svoji in tri hektare na zemlji v najemu. Ker je na hektar zemlje gnojil s približno 900 kilogrami umetnega gnojila, meni, da bo pridelal približno od štiri do štiri in pol tone na hektar. Žeti so že začeli. S kombajnom. V treh dneh je bila žetev končana, žito bo oddal zadržem.

O dogovarjanju okrog odkupovanja pšenice je bilo precej hude krvi. Andrej o nezadovoljstvu kmetov govori odkrito, brez dlake na jeziku in brez bojazni, da bi se komu zameril.

»Ne strinjam se s pogoji, ki nam jih postavlja Kmetijska zadruga. Ne vidim razloga, da bi morali kmečko pšenico, ker je pač kmečka pšenica, uvrščati v

drugi razred, kombinat ali drugo pa avtomatično pridelata pšenico prvega razreda. Seveda marsikateri kmetje pridelajo lepo pšenico kot v marsikaterem kombinatu, en dinar, kolikšna je razlika v odkupnih cenah med prvim in drugim razredom, pa kmetu veliko pomeni.

Menim, da bi se razlika med zasebnimi in družbenim kmetovanjem izravnila, če bi bili oziroma če bi za oboje, tako za zasebni kot družbeni sektor, veljali enaki pogoji. Res pa je, da se ne izplača delati analize za dve sto kilogramov pšenice. Tisti kmetje, ki pridelajo večje količine pšenice in jo oddajajo, pa bi morali imeti enake pogoje, kot veljajo za družbeni sektor,« pribija Andrej.

Letos sta Andrej in njegova žena precej vlagala. Odločila sta se, da si preuredita hišo, tako da njo pa bo na vrst adaptacija hleva. Kljub velikim izdatkom sta se odločila, da si bosta privoščila počitnice, vsaj za sedem, deset dni.

»Kmalu ne bo več časa za dopust. V hlevih bo mukala živina in dela bo čez glavo. K sreči je najina kmetija ena najodobnejših v Laškem; že stari oče je vedel, da prihaja nov čas in je nakupil najpotrebnejše kmetijske stroje, tako da sam s tem nimam velikih skrbi. Z malo več selja, volje in s stroji je lahko delati!«

B. Golouh

Vrnili so se naši brigadirji

Šestkrat udarni

Naselje 7 sekretarjev Skoja je letos že 23. sprejelo brigadirje iz sedemnajstih mest Jugoslavije. Med njimi so bili tudi mladi iz Celja, ki so odšli na akcijo 12. junija. Mladinska delovna brigada Slavko Šlander je štela 71 brigadirjev, od tega osem mladih iz Zrenjanina. Komendant te velike skupine oziroma predsednik brigadnega zbora je bil Zoran Marković, njegov namestnik za naselje pa Vidko Vertačnik. Na trasi nas je mučil naš trasko Miki, za malico pa skrbel ekonom Boško. Brigada je bila sestavljena iz sedmih čet, v štibu brigade je bilo sedem komandirjev: Bori, Domen, Lila, Smail, Nenad, Melita in Petar.

S kulturo in kulturnim življenjem so se ukvarjali Jasna, Doc in Zeka, za dobro informiranje je skrbel Slavko. Za idejno politično delo je bila zadolžena Simonca, za športne uspehe in neuspehe pa sta skrbeli Nenad in Milan.

Vsako jutro ob soncu, megli ali dežnih kapljah nas je na gimnastiko vodil Zlatko, na trasi in v naselju pa sta Ružica in Karmen skrbeli za naše jutle in dobro — zdravo počutje.

V brigadi je aktivno deloval aktiv zveze komunistov, katerega sekretar je bil »vedno« namestnik komandir I. čete Bori Korosec. Se bi lahko naštevati in na koncu bi ugotovili, da smo nasteli vseh 71 brigadirjev. Vsi smo delali, eni bolj, drugi manj, nekateri več na trasi, drugi pa v naselju.

Ze prve dni smo si uredili barako, postavili stene, očistili okoli, postavili kozolec, izdelali celjski in slovenski grb iz kamenčkov, za maskoto pa smo pred žemlje spalnico na kupček zemlje sezidali celjski Stari grad.

Štiriindvajset dni brigadirskega življenja, osemnajst de-

lovnih dni na trasi je za nami. Ostali so žulji, izkušnje, prijatelji in spomini...

Kadar pomislimo na traso, se spomnimo Dugave, kjer smo planirali okolico med bloki, na potok Bliznec, kjer smo čistili jarke in popravljali škarpe, ter na jezero Jamu, kjer smo pripravljali teren za cesto. Spominjamo se največjega odstotka, doseženega v prvi dekadi (174 odstotkov), udarnih dni, vročine, krampov, grabelj in lopat. Bili smo uspešni, udarni v prvi in drugi dekadi.

Nič manj niso lepi spomini na delo v naselju. Vse brigade so dobro poznale našo glasbeno skupino WC-band. Zeko, Vidka in Iša so nastopali kot predskupina na koncertih Partnega valjka in Aerodroma. Snemali so za radio Velika Gorica in sicer na lastno glasbo. Prvi smo skupaj z brigadirji iz Kumanovega izvedli brigadni večer in zakurili brigadirski ogenj. Vseskozi smo mnogo prepevali za svojo zabavo in zabavo vseh drugih, pisali pesmi, risali...

Na zidovih barake so viseli stencasi. Svoj stencas smo obesili na zid kuhinje, izdali dva obširna biltena z naslovom Naš žuul in se s svojimi prispevki predstavili v Savskem vjestniku. Z brigado iz Kumanovega smo pripravili bratsko radijsko oddajo. Organizirali smo tribune, ki smo jih posvetili XI. kongresu zveze socialistične mladine Slovenije, obravnavali pa smo dve temi: Mladi, alkohol, mamila in prosti čas ter Humanizacija odnosov med spoloma.

Na športnih terenih so več športne sreče imela dekleta kot fantje, saj so ti imeli smolo, da so se z najboljšimi ekipami srečali že v prvem kolu, a kljub temu smo si priborili kar pet diplom.

V popoldanskem času smo

obiskovali plesni tečaj in opravljali izpite za nogometne in košarkarske sodnike ter tudi za voznike. Najljubši prostor za sprostitev je bila vedno polna kantina. S hrano smo bili zadovoljni in zaslužili najvišjo oceno.

Naša brigada je bila tudi ljubitelj živali, saj smo v baraki gostili papagaja Zokija, kužka Mičota in mačka Žužija.

Z leve so bili naši sosede Makedonci, z desne Črnogorci, pred nami so bili Beograščani in mladi iz Siska, za nami pa pobratena brigada Zagreb-Noví Sad. Po enaindvajsetih dneh skupnega življenja smo se vse brigade pobratile med seboj. Na povelju piše: »da se ne zaboravi jedno vrijeme zblizavanja, vrijeme koje nam dozvoljava, da budemo ono što jesmo. Mi brigadiri uzvraćamo pjesmom: »ora, ora, Sava.« U njoj, u nama žive slike baraka, trnje, žuljeva, drugarica, drugova, ustajanja, marende, povečerje... akcije. Brigade ponosimo se našim djelom jer imamo zašto!«

Kulturnoizabavno življenje v naselju je bilo pestro in zanimivo. Spoznali smo običaje jugoslovenskih narodov in narodnosti, skovali so se nepretrgane vezi bratske sloge, pripravili smo skupne programe, športna srečanja, menjali brigadirje, prisostvovali smo pravi brigadirski poroki, imeli smo izbore najlepših moških nog, najboljšega plesnega para in miss naselja. Nepristano pa smo pobijali najbolj nezaželjene prebivalce naselja — nasilne komarje.

Najtežje je bilo slovo, slovo od prijateljev naselja, trase, tudi od škripajočih postelj. Štiriindvajset dni smo preživeli v mestu mladosti, bili smo kosček Jugoslavije, ponosni, udarni, bogatejši za veliko življenjsko izkušnjo. Vrnili se je mladinska de-

Klepet na delovnem mestu

Funkcionarji na papirju

Če pa bi radi izvedeli še kaj več o življenju v brigadi, povprašajte brigadirja Roberta Zormanca, mladega in marljivega delavca iz Blagovnega centra, člana osnovne organizacije zveze socialistične mladine tozd Transporth in obrtne storitve.

Na koncu vse bralce pozdravljamo s svojim brigadirskim pozdravom: Zdravo, zdravo, zdravo.

Brigadirji
MDB Slavko Šlander
iz Celja

HIMNA MDB SLAVKO ŠLANDER IZ CELJA

V Celju smo se zbrali,
na akcijo odšli,
vodovod gradili,
bratstvo bomo mi.

Čez gore, polja
odmeva naš horuk,
kubike zdaj napada
Šlandrova brigada.

Na trasi res je vroče
in trasko dere se,
kar se njega tiče
vsakdo naj umre.

Čez gore, polja...

V naselju pa bilteni,
kultura, stencas, šport,
naši so produkti,
ena A komfort.

Čez gore, polja...

Vsi štabovci so nori
in to vemo vsi,
a ne za njih,
za Savo homo delati.

Čez gore, polja...

lovna brigada Slavko Šlander, ki je osvojila trak akcije Sava 82 in so jo predlagali za republiško priznanje Vladimir Nazor. Vrnili smo se brigadirji, graditelji naše domovine, mladi, ki se zahvaljujemo za pokroviteljstvo sozdu Merx oziroma vsem njegovim članicam.

Če pa bi radi izvedeli še kaj več o življenju v brigadi, povprašajte brigadirja Roberta Zormanca, mladega in marljivega delavca iz Blagovnega centra, člana osnovne organizacije zveze socialistične mladine tozd Transporth in obrtne storitve.

Na koncu vse bralce pozdravljamo s svojim brigadirskim pozdravom: Zdravo, zdravo, zdravo.

Brigadirji
MDB Slavko Šlander
iz Celja

HIMNA MDB SLAVKO ŠLANDER IZ CELJA

V Celju smo se zbrali,
na akcijo odšli,
vodovod gradili,
bratstvo bomo mi.

Čez gore, polja
odmeva naš horuk,
kubike zdaj napada
Šlandrova brigada.

Na trasi res je vroče
in trasko dere se,
kar se njega tiče
vsakdo naj umre.

Čez gore, polja...

V naselju pa bilteni,
kultura, stencas, šport,
naši so produkti,
ena A komfort.

Čez gore, polja...

Vsi štabovci so nori
in to vemo vsi,
a ne za njih,
za Savo homo delati.

Čez gore, polja...

Ob zadnjih volitvah je 37-letna Marija Pečolar, poslovođnica prodajalne »Biserka« od Jožeta Leskoška prevzela kmetijsko delovno funkcijo, danes pa ugotavljam, da ni vse tako, kot smo takrat rekli. Najbolj me pekli dejstva, da niti seje našega izvršnega odbora niso — sklepne. Vzrokov je več, toda človek pričakuje vsaj pravočasno opravičilo, ne da dva, trije pridemo in se potem brez haska razidemo. Se huje je takrat, če mora kdo na kakšno sejo drugam, tudi v Celje. Zamerim vsem, ki sprejmejo funkcijo in se potem izognijo dolžnostim. Da so funkcionarji le na papirju.«

— Če prav razumem, pogoji dela in življenja onemogočajo ženskam aktivnejše politično in družbeno delo.

»Vse je odvisno od tega, kako si v danih okoliščinah znaš in moreš organizirati vsakdanje življenje. Marsikateri uspe, da si najde čas zve, mnogo sodelavk se uspešno vključuje v športno rekreacijo, prenekarja žanje uspehe pri političnem delu, mnogo se jih ukvarja z ljubiteljsko kulturo. Ne smemo pozabiti, da je trgovina na podeželju takoj za gostilno osrednji prostor in stečiče ljudi, središče vsega, kar se v kraju dogaja.

Ob koncu bi rada povedala še to, da naš sindikat ni tako slab, kot bi to lahko sodili po mojih kritičnih opazanjih. Sem pač take baže človek, da na glas povem to, s čimer nisem zadovoljna. Drugače pa delamo. Poleg političnega dela sindikatu odmerjajo vse več nalog in obveznosti, uspešno skrbimo za rekreacijo in šport. Pred nedavnim smo bili nosilci organizacije zdaj že tradicionalnega kolešarjenja od Slovenj Gradca do Mestinja in nazaj. Vse večje število udeležencev, letos jih je bilo že več sto, potrjuje, da smo zadel v črno. Iz meseca v mesec zbiramo denar za športno srečanje vseh delavcev našega tozda. To bo zdaj že tretje tovrstno srečanje. Malo športa, malo piknika, pesem in dvotip in bo pravo vzdušje tu. Torej dogodek, ob katerem pozabiš na vsakdanje skrbi...«

Kako je organiziran odkup gob na celjskem

Lisjaki in lisičke

Za pisalno mizo v dopisništvu mi pred pisalni stroj fant porine plastično vrečko in reče: »Tu imate zdaj vaše gobe.«

V glavi mi še vedno odzvanja nedokončana misel, ki mi jo je presekala mladenič v copatkah, oznojenega obraza in majice. Zjelim se, lahko morem napisati niti stavka, ne da bi me kdo zmotil. Nobenih gob nisem naročila in jih ne potrebujem, ga osorno odpravim.

»Ker toliko pišete o odkupu gob, kako je to lepo in prav, donosno in za naš izvoz pomembno, dobro organizirano in tako v nedogled, sem vam prinesel te gobe, preden zginejo, ker jih ne morem nikomur prodati,« mirno odvrne fant in se odpravi.

Posvetilo se mi je šele, ko je mladenič že zaloputnil vrata za seboj. Ujela sem ga na pločniku. Ta novopečeni gobar, čez leto šolar, je prebral, sva ugotovila, v lokalnem tisku, da sozd Merx uvaža odkup borovnic in gob. Tudi on se je odločil za nabiranje gob, da bi si tako za šolske dni prihranil kakšen dinar. Odpovedal se je igrišču, odpovedal bazenu in začel gobariti.

Pisalo je tako

V časopisu piše, da gobe odkupujejo v kmetijskem kombinatu v Sentjurju, kmetijski zdruzi v Laškem in v Celju. Bil sem v celjski, a so mi oni rekli, da se s tem ne ukvarjajo. Da bi gobe vozil v Laško ali Sentjurj, pa je predrago...«

Pograbim telefon in začnem proizvedovati. Izvem, da v Celju gobe in druge sadeže odkupuje Agropromet ob Bežigradski cesti, delovna organizacija Blagovni center, sozd Merx. Fanta povabim v avtomobil in hajd v Bežigrad. Vratar Agroprometa nama ni najh povedati, kako in kaj, zato naju je poslal v skladišče. Tam nama pokažejo moža, ki se ukvarja z odkupovanjem. Ta naroči, naj tovar dostavi tja in tja.

»Saj imava tovar tu, prinesla sva ga s seboj.« Mož je v očitni zagrabi, ko mu kaževa vrečko z lisjakami. Izveva, da se ukvarja le z odkupovanjem »na veliko«, s sto in tisoči kilogrami, s tovarnjaki. Vljudno naju pospremi k drugemu tovarniku. Ta mirno poslušata najino zgodbo. Tudi on ne ve, kaj je tovarnjaki.

— Že nekaj mesecev ste krmar vašega sindikata. Kako je z uspehi na političnem torišču?

»Ko sem od Jožeta Leskoška prevzela predsedniško funkcijo, so mi s čestitkami izražali tudi pomoč. Izvolili smo novo vodstvo, sprejeli program dela in obveznosti, danes pa ugotavljam, da ni vse tako, kot smo takrat rekli. Najbolj me pekli dejstva, da niti seje našega izvršnega odbora niso — sklepne. Vzrokov je več, toda človek pričakuje vsaj pravočasno opravičilo, ne da dva, trije pridemo in se potem brez haska razidemo. Se huje je takrat, če mora kdo na kakšno sejo drugam, tudi v Celje. Zamerim vsem, ki sprejmejo funkcijo in se potem izognijo dolžnostim. Da so funkcionarji le na papirju.«

— Kaj pa pesti vaše članstvo?

»Najprej osebni dohodki. Z osebnimi dohodki smo na repu v slovenjegraški občini. Zaradi tega in zaradi delovnega časa je tudi tolikšna fluktuacija. Človeku ne smemo zametiti, če gre na boljše, lažje in boljše plačano delovno mesto. Ne smemo pozabiti, da večina našega članstva tvori žene, matere, tudi samohranilke in da izven centrov ni urejenega otroškega varstva. Si predstavljate ženo, mater, ki zjutraj najprej v lepem ali grdem vremenu poskrbi za otroke, potem hiti na delo, da bi kaj, ko zaklene vrata prodajalne, hitela nazaj in v strahu ugotovila, če je z otroki vse v redu. Nato se loti gospodinjstva, se prelevi v mater in vzgojiteljico ter čez čas spet hiti nazaj za prodajno mizo...«

— Če prav razumem, pogoji dela in življenja onemogočajo ženskam aktivnejše politično in družbeno delo.

»Vse je odvisno od tega, kako si v danih okoliščinah znaš in moreš organizirati vsakdanje življenje. Marsikateri uspe, da si najde čas zve, mnogo sodelavk se uspešno vključuje v športno rekreacijo, prenekarja žanje uspehe pri političnem delu, mnogo se jih ukvarja z ljubiteljsko kulturo. Ne smemo pozabiti, da je trgovina na podeželju takoj za gostilno osrednji prostor in stečiče ljudi, središče vsega, kar se v kraju dogaja.

Ob koncu bi rada povedala še to, da naš sindikat ni tako slab, kot bi to lahko sodili po mojih kritičnih opazanjih. Sem pač take baže človek, da na glas povem to, s čimer nisem zadovoljna. Drugače pa delamo. Poleg političnega dela sindikatu odmerjajo vse več nalog in obveznosti, uspešno skrbimo za rekreacijo in šport. Pred nedavnim smo bili nosilci organizacije zdaj že tradicionalnega kolešarjenja od Slovenj Gradca do Mestinja in nazaj. Vse večje število udeležencev, letos jih je bilo že več sto, potrjuje, da smo zadel v črno. Iz meseca v mesec zbiramo denar za športno srečanje vseh delavcev našega tozda. To bo zdaj že tretje tovrstno srečanje. Malo športa, malo piknika, pesem in dvotip in bo pravo vzdušje tu. Torej dogodek, ob katerem pozabiš na vsakdanje skrbi...«

Kako je organiziran odkup gob na celjskem

Lisjaki in lisičke

Za pisalno mizo v dopisništvu mi pred pisalni stroj fant porine plastično vrečko in reče: »Tu imate zdaj vaše gobe.«

V glavi mi še vedno odzvanja nedokončana misel, ki mi jo je presekala mladenič v copatkah, oznojenega obraza in majice. Zjelim se, lahko morem napisati niti stavka, ne da bi me kdo zmotil. Nobenih gob nisem naročila in jih ne potrebujem, ga osorno odpravim.

»Ker toliko pišete o odkupu gob, kako je to lepo in prav, donosno in za naš izvoz pomembno, dobro organizirano in tako v nedogled, sem vam prinesel te gobe, preden zginejo, ker jih ne morem nikomur prodati,« mirno odvrne fant in se odpravi.

Posvetilo se mi je šele, ko je mladenič že zaloputnil vrata za seboj. Ujela sem ga na pločniku. Ta novopečeni gobar, čez leto šolar, je prebral, sva ugotovila, v lokalnem tisku, da sozd Merx uvaža odkup borovnic in gob. Tudi on se je odločil za nabiranje gob, da bi si tako za šolske dni prihranil kakšen dinar. Odpovedal se je igrišču, odpovedal bazenu in začel gobariti.

Od vrat do vrat

Zdaj drviva z lisjakami v Vojnik. Po dolgem iskanju odkrijeva hišo Staneta Juraka. Ni ga doma, na terenu je, kjer odkupuje — lisičke. Toda njegova hči zadevo reši. Stehta lisičke, medtem razložijo, da njen oče zadevo vodi na svojo pobudo in ob tveganju, saj gre za hitro pokvarljivo blago, in naju z mladeničem preseneti s ceno. Ta se je od večraj zvišala za nekaj deset dinarjev. Fant tako dobi za kilogram 200 dinarjev.

Gledam v njegov zadovoljni obraz, gledam roke, kako stiskajo ta prvi zaslužni dinar, in razmišljam: za iskanje odkupne postaje je fant izgubil več časa kot za nabiranje gob. Sama sem telefonirala na pet strani, moč v Agroprometu na tri. K temu dodajmo še porabljen bencin, vozarjenje po Vojniku. Vse bolj se mi dozdeva, da bo fant drugič krenil na avtobusno ali železniško postajo.

Kdo ve, kako ta organizacija odkupa gozdnih sadežev in gob pri nas uspeva Italijanoma, katerih velike tovarnjake — hladilnike z napisi »Funghi« med vso ozmoženo srečujemo od Prekmurja do Dolenjske, ali možem iz Droge v Središču ob Dravi, ki so z izvozom prav teh sadežev, zelišč in polžev postali največji izvozniki v ormoški občini...«

kaj pišejo drugi

»Udobni stolčki« premalo udobni?

»Več kot sto delavcev, ki so se v zadnjem letu profesionalno ukvarjali s predsedovanjem na občinskih in medobčinskih svetih zveze sindikatov, se te dni vrača v svoje delovne organizacije. Podobna zamenjava bo na pomlad prihodnjega leta na občinskih komitejih ZK in v večini drugih organizacij in organov, ki praktično izvajajo pobudo o kolektivnem delu, odločanju in odgovornosti.

Kaže, da vsem funkcionarjem fotelji niso več tako pogodu, posebej sedaj, ko v njih lahko sedijo v glavnem samo leto dni. Težko je reči, ali zavoljo kratkega mandata ali težav ob povratku v delovno organizacijo. Dejstvo je, da vsi člani predsedstev, torej potencialni kandidati za predsednike oziroma predsedujoče, niso pripravljeni sprejeti ponujene funkcije.

Dosedaj je izkušnje so pokazale, da v nekaterih delovnih organizacijah prav tako nimajo razumevanja, niti za posameznike, ki naj bi profesionalno prevzeli neko funkcijo, niti za to družbeno pobudo, za katero smo se tako enotno opredelili. Kandidati so v dilemi, ker jim nihče ne zagotavlja, da se bodo po izteku mandata lahko vrnili v svoje kolektive. Zakon o delovnih razmerjih delavcev v združenem delu, ki so ga pred dnevi sprejeli na Hrvaškem, naj bi pripomogel reševanju pomislekov in prispeval k naglejšemu uresničevanju zamisli o kolektivnem delu in odgovornosti.

Nov zakon o delovnih razmerjih zadevo ureja takole: delavec, ki bo izvoljen ali imenovan v funkcijo, katere mandat traja dve ali več let, bo imel pravico vrniti se v svojo delovno organizacijo, in sicer na mesto, ki ustreza njegovi strokovni usposobljenosti in delovni sposobnosti; delavci, ki bodo izvoljeni za funkcije z enoletnim mandatom, pa bodo imeli možnost vrniti se na ista dela in naloge, kot je rečeno, katere so opravljali pred prevzemom funkcije.

Sedaj, ko je zadeva z vračanjem v delovno organizacijo zakonsko urejena, je moč pričakovati, da bo pomislekov — prevzeti funkcijo ali je ne prevzeti — manj. Razen tistih, ki so računali in želeli čim dlje ostati na fotelji in iz njega tudi napredovati,« piše R. Mance v Večernjem listu.

Plače se ne dajo

Letošnja močno izražena draginja pušča kaj malo prostora za stimulativno politiko osebnih dohodkov. Kakor je slišati na različnih samoupravnih in drugih zasedanjih, je ta čas najpomembnejše, da obdržimo vsaj približno ravnovesje z rasto življenjskih stroškov. Res je, da je tak enostranski pristop povzročil že precejšnja pretiravanja v politiki delitve, tako da so se osebni dohodki v prvih štirih mesecih letos povečali za 40 odstotkov v primerjavi z istim obdobjem lani, kar v primerjavi z rastjo cen pomeni, da so se »plače« realno povečale za 8,5 odstotka.

Če upoštevamo precejšen padec življenjske ravni delavcev v minulih dveh letih, bi takšno letošnje vedenje lahko še nekoliko opravičilo. Dobro bi bilo, če bi k temu lahko dodali še podatke o zmanjšanju prekomerne potrošnje in neopravičljive investicije in večanju produktivnosti dela.

Zal, temu ni tako. V letošnjih prvih štirih mesecih so se izplačila za investicije povečala za 26 odstotkov, splošna in skupna potrošnja pa je zrastle za 32 odstotkov. In produktivnost? Stagnirala je,« ugotavlja Milan Bajec v obsebnem sestavku, ki je bil objavljen v Borbi.

Popusti pri uvozu burijo duhove

V Oslobojdenju Z. Kurtović komentira nedavne carinske ukrepe ZIS za uvoz nekaterih vrst blaga:

»Pustimo ob strani kavo. Bolj nas zanima neko drugo vprašanje: imamo pri nas še vedno občane prve in druge vrste? Iz prvih povojnih let namreč vlečemo predis, ki so ga sicer čas in novi odnosi v družbi že zdavnaj »pohodili«, vendar smo ga uspeli le spreminjati in dopolnjevati, čeprav je vidno nepravilno in protistruvanje.

Dobro, upoštevamo pomen in zapletenost dela diplomatskih in konzularnih predstavnikov. Kljub vsemu sprašujemo, kako to, da omenjeni tovaršiški popusti pri uvozu blaga niso izenačeni vsaj s tistimi našimi občani, ki si služijo devizni kruh v inozemstvu in s tem tudi prispevajo k zmanjšanju našega zunanjetrgovinskega primanjkljaja, čeprav vemo, da diplomatski uslužbenci dobivajo devize, da bi zunaj opravljali svoje delo?«

Vprašanje ni pomembno samo zaradi plačilnega deficita naše države. Pomembno je tudi zaradi ustavnega načela, da so vsi občani enaki. Vprašanje torej

Pravna posvetovalnica

Odgovori na vprašanja

V našem glasilu smo že imeli rubriko, ki je bila namenjena odgovorom na vprašanja pravne narave. Pobudo zanjo ste nam dali vi. Vprašanja naslavljaite na uredništvo Vestnika, mi pa bomo poskrbeli za ustrezne odgovore, ki vam bodo pomagali pri razumevanju težav pri delu in doma.

Dvakrat pomaga, kdor takoj pomaga.

Kožna obolenja kot poklicna bolezen

VPRAŠANJE: Ali in ob kakšnih pogojih se štejejo kožna obolenja za poklicno bolezen?

ODGOVOR: Za poklicno bolezen se štejejo po seznamu poklicnih bolezni le hujša kožna obolenja in recidivi, ki terjajo spremembo poklica in delovnega mesta ter so se pojavila pri delih, kjer pride do trajnega stika z alergogeno snovjo.

Dedovanje

VPRAŠANJE: Vaš sin, ki je bil lastnik stanovanja, je umrl, ne da bi napravil oporoko. Bil je samski, imel pa je nezakonskega otroka. Ali res ta otrok deduje vse njegovo premoženje?

ODGOVOR: Ker je sin umrl, ne da bi napravil oporoko, je za njim nastopilo zakonito dedovanje. Kot zakoniti dediči pa dedujejo pokojnikovo zapuščino predvsem njegovi otroci in njegov zakonec, ki izključujejo od dedovanja vse ostale dediče. Zapuščino pokojnika, ki ni zapustil potomcev, dedujejo njegovi starši oziroma njihovi potomci in njegov zakonec, če pa tudi tega ni, njegovi starši oziroma njihovi potomci.

Nadomestila na drugem delovnem mestu

VPRAŠANJE: Kako se odmerja nadomestilo zaradi manjšega osebnega dohodka na drugem delu?

ODGOVOR: Pravico do nadomestila zaradi manjšega osebnega dohodka na drugem delu imajo invalidi II. in III. kategorije invalidnosti od dneva, ko so na podlagi pridobljene pravice do zaposlitve začeli opravljati drugo ustrezno delo, za katero prejema manjši osebni dohodek, kot so ga prejeli za delo, ki so ga opravljali pred invalidnostjo. Po prejšnjem statutu skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja Slovenije se je to nadomestilo odmerjalo v razliki med povprečnim osebnim dohodkom, ki so ga delavci tiste skupine, v kateri je delovni invalid delal pred nastankom invalidnosti, in povprečnim osebnim dohodkom delavca v skupini, v katero so ga napotili na delo, dosegli v ustreznem koledarskem letu pred nastankom invalidnosti oziroma v koledarskem letu, določenem v ustreznem sklepu o novi odmeri nadomestila. Tako odmerjeno nadomestilo se je vsako koledarsko leto ustrezno povečalo. Po novem statutu skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji, katerega določbe se uporabljajo od 1. 1. 1982 dalje, pa je nadomestilo zaradi manjšega osebnega dohodka na drugem delu enako razliki med osebnim dohodkom, ki bi ga delovni invalid prejel za povprečne delovne uspehe, če bi še delal na svojem delu, in osebnim dohodkom, ki ga prejema za povprečne delovne uspehe na ustreznem delu. Da pa bi se zagotovila večja delovna storilnost in krepil interes delovnega invalida za boljše delo, se tako namenjeno nadomestilo sorazmerno poveča ali zniža glede na rezultat dela na ustreznem delu, ugotovljenem po osnovah in merilih za delitev osebnih dohodkov, določenih v samoupravnih splošnih aktih delovne organizacije združenega dela ali delovne skupnosti. Nadomestilo se dokončno odmeri enkrat na leto po zaključnem računu. Nadomestila zaradi manjšega osebnega dohodka na drugem delu, prikazana in odmerjena za čas do 31. 12. 1981, pa se na novo odmerijo po novem statutu s tem, da se tako odmerjena nadomestila začno izplačevati s 1. julijem letos.

Izguba stanovanjske pravice

VPRAŠANJE: V katerih primerih neuporaba stanovanja ni razlog za odpoved stanovanjske pogodbe?

ODGOVOR: Zaradi neuporabe stanovanja (več kot šest mesecev brez presledka) ni mogoče odpovedati stanovanjske pogodbe: če je imetnik stanovanjske pravice vpoklican v JLA, če je na zdravljenju, če je oddal prazno ali delno opremljeno stanovanje drugemu za čas, ko ga ne uporablja, če je premeščen v drug kraj, dokler v tem kraju ne dobi primerne stanovanja, in če odide v samski dom ali dom upokojencev (v dom onemoglih).

Omejitev izvršbe

VPRAŠANJE: Do kakšne višine je mogoče seči z izvršbo na osebni dohodek in na nadomestilo osebnega dohodka?

ODGOVOR: Na osebni dohodek in na nadomestilo osebnega dohodka je mogoče seči z izvršbo do ene polovice za terjatve iz naslova zakonite preživnine, odškodnine za škodo, nastalo zaradi porušenega zdravja ali zmanjšanja oziroma izgube delovne zmoglosti in odškodnine za izgubljeno preživnino zaradi smrti preživninskega zavezanca. Za vse druge terjatve pa je mogoče seči z izvršbo na osebni dohodek oziroma na nadomestilo za osebni dohodek do ene tretjine.

Varstvo pravic

Ker je prišlo na naš naslov v uredništvo več vprašanj, ki se nanašajo na varstvo pravic delavcev, smo se odločili, da omejeno področje predstavimo v širši obliki.

V zakonu o združenem delu je varstvo pravic delavcev opredeljeno v petem poglavju od člena 220. do člena 226.

220. člen poudarja, da ima delavec »v skladu z zakonom« pravico zahtevati varstvo svojih pravic. Zakon o združenem delu s tem poudarja načelo zakonitosti, kar pomeni, da delavec lahko uspešno varuje svoje pravice le po tistem postopku, ki ga določa zakon, to je zakon o združenem delu v 221. členu in naslednjih ter republiški zakon o delovnih razmerjih ter drugi predpisi, s katerimi so urejeni načini in postopki za varstvo pravic pred posameznimi organi. Vse to seveda pomeni, da si delavec ne more sam izbirati načinov in postopkov za varstvo svojih pravic. Razumljivo pa je, da delavci sami določajo podrobnosti in to v okviru zakona, načine in postopke za varstvo pravic pred svojimi organi s svojimi samoupravnimi

splošnimi akti. In drugič to pomeni, da nihče postopka za varstvo pravic delavcem ne more odreči. Tako se tej svoji pravici ne more odreči delavec in prav tako ne more biti takšna pravica prepovedana s samoupravnim aktom.

delavcu odločba vročena — to je tako imenovani objektivni rok; če je bila delavcu kršena kakšna pravica z dejanskim ravnanjem, torej ne z odločbo, začne teči 30-dnevni rok šele od dne, ko je delavec zvedel za kršitev svoje pravice. V tem primeru je torej

od 8 dni od vročitve odločbe. Zakon s tem določilom dopušča, da delavci v svojih samoupravnih splošnih aktih določijo rok v okviru najmanj 8 dni do največ 30 dni, kot znaša rok glede uveljavitve drugih pravic in obveznosti v delovnem razmerju. Nedvomno je hotel zakonodajalec s tem določilom skrajšati včasih maratonske postopke pred disciplinsko komisijo.

Drugo izjemo glede rokov predvideva Zakon o združenem delu v drugem odstavku 507. člena, ki govori o imenovanju individualnega poslovnega organa na podlagi razpisane postopka. Tudi v tem členu zakon določa tokrat prekluzivni — to pomeni nepodaljšljivi rok — 8 dni, da lahko vsak udeleženec, druga oseba, katere pravni interes je prizadet ali družbeni pravobranilec samoupravljanja, začne postopek pred sodiščem združenega dela, če meni, da razpis ni bil izveden po predpisani postopku, ali da tisti, ki je bil imenovan, ne izpolnjuje za to predpisanih pogojev.

Boris Kmet

Nadaljevanje prihodnjic

strokovnjak svetuje

Nadalje je treba pri varstvu pravic povedati tudi nekaj o rokih.

Zakon o združenem delu v prvem odstavku 221. člena določa, da mora delavec vložiti zahtevo za varstvo pravic v 30 dneh od dneva, ko je izvedel za kršitev pravic oziroma od dneva, ko mu je bila vročena odločba, s katero je bila kršena njegova pravica.

Zakon pozna torej dve različni situaciji, od katerega trenutka dalje začne teči 30-dnevni rok: če je bila delavcu kršena pravica z odločbo organa prve stopnje, začne teči rok od dne, ko je bila

začetek tega roka določen subjektivno.

Rok 30 dni je zakonit rok, torej ga ni mogoče ne skrajševati ne podaljševati s samoupravnim splošnim aktom ali drugim aktom, pri čemer pa moramo opozoriti na dve izjemi.

Zakon o združenem delu v 204. členu, kjer govori o postopku pred disciplinsko komisijo, v petem odstavku opredeljuje, da lahko delavec ali tisti, ki je zahteval postopek, ugovarja zoper odločbo disciplinske komisije v roku, ki ne sme biti krajši

Reja kunccev

Že nekaj časa se v sozdu Merx dogovarjamo o proizvodnji kunccev. Namen proizvodnje kunccev je na eni strani zagotoviti nov tržni proizvod, ki bo dajal dobre finančne rezultate tako doma kot v izvozu, na drugi strani pa bi z njo uspeli povečati lastno proizvodnjo v okviru sozda ter prispevati k boljši oskrbi tržišča s kvalitetnim mesom.

Kaj nas je vodilo, da smo se odločili za ta korak?

Vzrokov za to je več. Pri nas pa tudi v svetu se čuti vedno večje pomanjkanje hrane, posebno še beljakovin živalskega izvora. Kunc je žival (mimogrede naj povemo, da domači in divji kunc ne sodita niti v isti rod, niti ju ni možno križati med seboj, kot so mnogi prepričani), ki se lahko hrani s hranilnimi snovmi, neprimernimi za človeško prehrano, kot so stranski proizvodi ali odpadki živilske industrije, in jih spreminja v zelo kvalitetno meso in krzno. Gojenje kunccev je zanimivo z ekonomskega vidika zaradi kratke dobe pitanja, uporabe cenjenih krmil, nizkih proizvodnih stroškov, primerne telesne teže za družinski obrok in visoke kakovosti mesa, ki se kaže v visoki stopnji skupnih hranilnih snovi ter majhnem odstotku maščob in holesterola. Zaradi teh lastnosti je kuncje meso idealna hrana za starejše ljudi, otroke in bolne.

Domači kunc spada med najbolj produktivne živali. Medtem ko znaša prirastek potomcev pri ovcah in govedu 0,6 do 0,8-kratno težo matere, pa pri kuncih preseže težo samice za 15 do 25-krat v enem letu. Mlad kunc svojo rojstno težo podvoji že v prvem tednu starosti. V osemdvajsetih dneh je že desetkrat do petnajstkrat težji kot ob rojstvu. Če bi tele, ki ob rojstvu tehtata 35 kilogramov, raslo tako hitro, bi pri štirih tednih starosti tehtalo že 350 do 500 kilogramov. To pomeni, da je v enem letu mogoče z eno kunčjo samico prirediti v intenzivni reji do 115 kilogramov prirastka in da nam že relativno majhna čreda plemenskih živali, recimo sto samic, da od 8000 do 10.000 kilogramov klavne teže, kar zadostuje za zadovoljivo oskrbo z mesom.

Vse to so razlogi, da reja kunccev v svetu in pri nas zopet pridobiva na pomenu in da postaja kuncje meso vedno bolj konkurenčno ostalim vrstam mesa.

Oblike vzreje

Najpomembnejši rejci in potrošniki kunccev so danes Francija, Italija, Španija, Anglija, Madžarska in Kitajska. Med velike potrošnike pa sodijo še Zvezna republika Nemčija, Švica, Nizozemska, Belgija. Pri

nas se s kunčerejo ukvarjajo največ v Vojvodini in Sloveniji.

Kunce lahko redimo na ekstenzivni in intenzivni način. Razlika je predvsem v načinu krmljenja, saj v prvem primeru lahko za prehrano uporabljamo razne gospodinjne ostanke, mimo tega pa še ostalo hrano rastlinskega izvora v presnem ali suhem stanju. V drugem primeru pa je nujna uporaba ustreznih močnih krmil. Prevladuje ekstenzivni način, to je ohišnična vzreja s pet do deset samicami. Namenjena je predvsem samooskrbi in je v zadnjih letih v stalnem razmahu zaradi vedno slabše preskrbe z mesom.

V zadnjem času pa se vse bolj uveljavlja intenzivna — farmska reja po vzoru perutninskih farm. V sedemdesetih letih je sicer prišlo do zastoja takega načina proizvodnje, ker so se rejci tako pri gradnji hlevov, opreme, zagotavljanju življenjskih pogojev kot pri organizaciji preveč vzgledovali po perutnini in so zanemarili specifične potrebe kunccev. Primanjkovalo je izkušenj o intenzivni reji, v večjem številu pa tudi vprašanje prodaje ni bilo rešeno.

Podobne napake kot v tujini so se dogajale tudi pri nas. Bilo je več neuspešnih poskusov s farmsko rejo.

Na podlagi izkušenj zadnjih desetih, petnajstih let dobiva in-

tenzivni način reje trdnješe temelje. V svetu so se že uveljavile farme, na katerih se število samic giblje od 50 do 600. Pojavljajo se celo farme s 1000 in več samicami, ki pa so povezane z velikimi naložbami in zahtevajo visoko proizvodnost na plemensko žival.

Še o samem načinu reje

Za intenzivno rejo v žičnih kletkah sta najbolj primerni dve pasmi ameriškega porekla — beli novozelandski in kalifornijski ter njuni križanci. Obe se odlikujeta z dobro plodnostjo (šest do osem gnezd letno s povprečno sedmimi mladiči na gnezdo, hitrim prirastkom in dobrim izkoristkom krme (konverzijo) — dva kilograma žive teže pri devetih tednih pri uporabi treh kilogramov krmil za kilogram prirastka).

Za eno samico potrebujemo vsaj 1,85 kvadratnega metra prostora (to zajema vse hlevske prostore, preračunane na samico), kar pomeni za farmo s 400 samicami izgradnjo objekta v velikosti 720 kvadratnih metrov (12-krat 60 metrov so pogoste mere objektov v tujini). V objektu potekata obe fazi reje, tako reprodukcija kot pitanje živali do klavne teže od 2,1 do 2,5 kilograma. To je brojleska proizvodnja v treh mesecih, kolikor traja en pitovni cikel.

Pri reji kunccev so nekatere specifičnosti, ki jih mora rejec, če hoče doseči zadovoljiv rezultat, upoštevati. Kunci so namreč zelo produktivne živali z intenzivnim presnavljanjem (metabolizmom). To pomeni veliko porabo kisika in neoporečne klimatske ter higijenske razmere. Intenzivna reja je osnovana na močnih krmilih, saj le tako lahko dosežemo visoko produktivnost in hiter prirast, ki morajo biti brikitirana in zadosti trdna (obrabna zob). Vsled tega se velikokrat postavlja vprašanje, ali je smotno v sedanjem trenutku, ko je oskrba s krmili problematična, pričeti z novo proizvodnjo, ki prav tako sloni na krmilih. Vendar je treba povedati, da so kunci rastlinojede živali, ki dobro izkoriščajo voluminozno krmo, kot so trava, ohrovt, seno, korenje, detelja, prav tako pa tudi žita kot ječmen in oves. To pomeni, da lahko vse surovine za sestavo mešanic pridelamo doma in jih ni potrebno uvažati. To velja tudi za sojo, ki predstavlja vir beljakovin, saj je lucerna zadostno nadomestilo zanj.

Savo Ostrožnik

Volitve v samoupravne organe sozda

Pred dvema letoma, 14. novembra 1980, smo volili svoje delegate v samoupravne organe (delavski svet in samoupravno delavsko kontrolo). Letos jim bo potekel dveletni mandat, zato začnemo priprave na nove volitve. Volitve bo razpisal delavski svet, volili bomo v tozdihi, v enovitih delovnih organizacijah ter delovni skupnosti skupnih služb sozda, v skladu z določbami samoupravnih aktov. Volili bodo tudi v tistih članicah sozda, ki so se sozdu pridružile kasneje.

Volilna opravila naj bi sledila po naslednjem vrstnem redu.

Najprej razpis volitev. Volitve delegatov v delavski svet in v samoupravno delavsko kontrolo bo razpisal delavski svet sozda na svoji seji okrog 15. septembra. V sklepu o razpisu bodo navedli rok, od katerega naprej bodo začele teči priprave, posamezna

volilna opravila v tozdihi oziroma v enovitih delovnih organizacijah (na primer od 1. oktobra 1982), imenovali volilne komisije, ki jih sestavljajo predsednik, tajnik, en član in njihovi namestniki, opredelili, koliko delegatov je treba izvoliti (skladno z določilom samoupravnega sporazuma o združitvi v sozdu) in rok, do katerega morajo vsi tozdi oziroma enovite delovne organizacije in delovna skupnost skupnih služb sozda opraviti volitve (na primer do 14. novembra 1982).

Volilna komisija sozda bo usklajevala postopek volitev delegatov v delavski svet sozda, na podlagi poročil volilnih komisij tozdo oziroma enovitih delovnih organizacij bodo člani komisije ugotavljali in razlašali izid glasovanja in o tem poročali delavskemu svetu sozda. Predlagamo, naj bi komisija pripravila

tudi vse gradivo (zapisnike, glasovnice in podobno) za volitve.

Volilne komisije v tozdihi, enovitih delovnih organizacijah in delovni skupnosti skupnih služb sozda bodo opravile neposredno tehnično delo v zvezi s pripravo volitev (po vzorcih, ki jih bo pripravila centralna volilna komisija, bodo pripravile zapisnike, izpolnile glasovnice in drugo), ugotavljale, ali je kandidatna lista sestavljena v skladu z zakonom, imenovali volilne odbore, ugotavljale rezultate glasovanja in o njih poročale centralni volilni komisiji.

Kandidate za delegate v delavski svet sozda in organ samoupravne delavske kontrole bodo določali delavci na kandidacijskih konferencah. Kandidacijske konference bodo sklicevale organizacije sindikata po razpisu volitev, opraviti pa jih morajo najkasneje petnajst dni pred vo-

litvami. Postopek kandidiranja je določen v pravilih sindikalnih organizacij.

Na kandidatno listo za delegate v delavski svet sozda bodo v skladu s samoupravnim sporazumom o združitvi v sozdu, v vsakem tozdu, enoviti delovni organizaciji in delovni skupnosti sozda, postavili enega delavca, delavci vseh tozdo v okviru ene delovne organizacije pa bodo volili enega delegata v samoupravno delavsko kontrolo.

Vsa volilna opravila naj bi opravili v času od 15. septembra do 14. novembra, ko poteče skrajni rok za izvedbo volitev. Podrobna navodila za delo volilnih organov s časovno opredelitvijo za posamezna volilna opravila naj bi izdala centralna volilna komisija, v sodelovanju s strokovnimi službami delovne skupnosti skupnih služb sozda. V. Thaler

STOPINJE V USTVARJALNOST

Odbor za kulturno dejavnost načrtuje izdajo literarne priloge. Zatorej pogumno ošlitate peresa, obrišite prah s svojih zapiskov, zatrite strah in sram ter nam čimprej pošljite svoj prispevek. Uredništvo

Bernarda Sternad

Sreča — hrepenim po tebi

Kako je pust ta svet,
v katerem zdaj živim,
kako grenak je smeh,
ki z grla ga spustim,
kako je bedno to življenje,
ki vsak dan ga živim,
kako neznosno je trpljenje,
ki neskončno ga trpim,
kako je močno hrepenenje,
da srečno zaživim.

Zakaj sva le prijatelja?

Kadar srečam te,
moje nekdanje sree,
v tvojih je obeh
zmeraj vesel nasmeh.
Vem, da srečen si,
kot srečen si bil vse dni,
zato me za tebe ne skrbi,

Tudi jaz nekoč
sem srečna s teboj bila,
vendar sreča ta,
je hitro usahnula,
zato sva sedaj le prijatelja.

Praznina

Velika votlina v lobanji
mi srečno živeti ne da,
velika votlina v lobanji
mi stika z ljudmi več ne da,
ta črna votlina v lobanji
me odrinila bo od sveta.

Branko Koštomaj

(črn)

Rodil se je človek.
Korak mu vodi po poti življenja.
Veliko postaj ima njegova pot:
zaničevanje,
pregon,
pretepanje,
strah,
groza...
Pogumno hodi —
njegov korak je trden.
Hodi od postaje do postaje,
ves sključen, umazan, krvav...
Njegova volja je trdna.
Pot —
dolgi samozavestni koraki.
Živ je.
Duša išče srečo,
telo svobodo...
Ni sreče,
ni svobode...
Eno samo vprašanje — obup...:
»Oh, bog, zakaj, zakaj?«
Od nekod se zasliši glas:
»Zato, ker si črn, črn, črn...«

(okno)

Soba — štiri stene.
Misli se predajajo melanholični glasbi.
V monotonem vzdrušju...
Telo je sproščeno.
Išče pogled novo spoznanje.
Tava po stenah, tava...
Ustavi se na velikem oknu...

Kako umazan je ta svet —
skozi umazano okno.

Pred 10. kongresom slovenskih sindikatov

Kako potekajo priprave

Samoupravljalna zavest in odgovornost delavcev za naš nadaljnji razvoj zahtevata od organizacij in organov sindikata, da svojo pozornost usmerijo na vsa tista področja, za katera je republiški svet zveze sindikatov že sprejel osnutek kongresnih gradiv. To so osnutek poročila o delu Zveze sindikatov Slovenije med 9. in 10. kongresom, osnutek sprememb in dopolnitev statuta Zveze sindikatov Slovenije ter osnutek resolucije »Naloge Zveze sindikatov Slovenije v boju za nadaljnji družbeno-ekonomski razvoj na socialističnih samoupravnih temeljih«.

Vsi ti dokumenti so bili objavljeni kot priloga Delavske enotnosti, sedaj pa se začneta javna razprava, ki bo trajala vse do 15. septembra.

Koordinacijski odbor sindikata delavcev članic sozda Merx, ki se bo sestel 20. avgusta 1982, bo ocenil potek aktivnosti, med drugim obravnaval prizadevanja za uresničevanje ciljev gospodarske stabilizacije, delovanje samoupravne delavske kontrole, uresničevanje nekaterih nalog na področju socialne politike in usposabljanje sindikalnih aktivistov.

E. S.

Volilno programska seja OO ZSMS v Blagovnem centru

Mladi vedo, kaj hočejo

V letošnjem juniju so v osnovnih organizacijah mladinske organizacije tudi v Blagovnem centru. mladi na volilno programskih konferencah ocenili svoje dosedanje delo, izvolili predsednika in predsedstvo osnovne organizacije ter sprejeli akcijski program. Na vseh sestankih so kritično spregovorili o opravljenih ali neopravljenih nalogah.

Lani so se člani zveze socialistične mladine po reorganizaciji delovne organizacije Merx in tozda Grosist na novo povezali v

osnovne organizacije. V Blagovnem centru jih je skupaj 126; 88 mladincev in 38 mladink. V času organiziranja tozdo, organov upravljanja, družbenopolitičnih organizacij, različnih komisij in odborov so bili mladinci bolj ali manj prepuščeni samim sebi in bili zato v nekaterih okoljih bolj, v drugih manj aktivni.

Vključevali so se v delo organov upravljanja, v delo delegacij, predvsem pa so bili uspešni na kulturnem in športnem področju, o čemer pričajo številna priz-

nanja.

Ob delu so se srečevali s številnimi problemi, ki tarejo mlade, pa jih ne znajo pa tudi ne morejo sami rešiti.

Kot obliko idejnega in akcijskega povezovanja so formirali koordinacijski svet osnovnih organizacij ZSMS, kjer so usklajevali predloge, pobude, mišljenja in oblikovali sklepe. Na sejah tega sveta so mladi sprejemali skupna stališča za uresničevanje vseh nalog in akcij v delovni organizaciji. Za predsednika je bil

Namenoma nismo zapisali naziva sozda, ker vedejevščina ni samo njihova posebnost in še manj privilegij. »Vedemanija« se je dokaj razbohotila kar v vsem jugoslovanskem gospodarstvu. Hote se pozabljati na zakonsko dolžnost, da je treba najmanj šest mesecev pred iztekom mandata ali odhoda z vodilnega delovnega mesta ali česa drugega to spraviti v javnost. Vsi se vedejo, kot bi jim direktorji iznenada zginevali in na vrat na nos imenujejo vršilce dolžnosti. Ko tak vedejevec odsedi z zakonom dovoljen rok, njegov tozdu objavi razpis, na katerega se bo sam prvi javil. Preostali kandidati se ponavadi sploh ne prijavijo, ko zvedo, da na stolu, ki jih zanima, že nekdo sedi.

Komentator še ugotavlja, da je vedejevstvo močno aktualno prav zdaj, ko v prenekaletni tozdu in delovni organizaciji izbirajo poslovodne odbore:

»Invazija vedejevščine prav gotovo opozarja na nedoslednost v izpeljevanju družbenih dogovorov o kadrovske politiki. Gre morda za pojav, o katerem slišimo vse pogostejše govoriti, da smo zašli v »krizo vodenja«. Naj bo tako ali drugače, »vedemanija« je postala bolezen naše kadrovske politike in bi jo kazalo z družbeno akcijo kar najhitreje ozdraviti.«

Vedejevstvo kot kadrovska politika

V sarajevskem Oslobođenju piše E. Badžak, kako smo že pred leti v razpisih nehali uporabljati »famozno« reelekcijo:

»Na ta način smo ustvarili bolj demokratično ozračje v kadrovske politiki, ker so bili prej razpisi z označbo »reelekcija« nekakšen tabu, saj se ni imelo pomena kosati z vóvilnim delavcem, ki je bil že vnaprej »ponovno izbran«.

Vse lepo in prav, če ne bi reelekcije zamenjali s postavljanjem v. d. direktorjev. Saj bi bilo vse v redu, če se ne bi pokazalo, da je vedejevstvo izredno učinkovito, ko je treba izigrati razpisane pogoje. Zvedeli smo, da je v enem od najmočnejših sozdo v BiH nad dvajset v. d. direktorjev.

Se je sis za pospeševanje proizvodnje hrane in preskrbo prebivalstva občin celjske regije le izvil iz poveljev?

Hrana – skupna družbena skrb

O sisu za pospeševanje proizvodnje hrane in preskrbo prebivalstva občin celjske regije so na najbolj odgovornih mestih govorili že več let. Vendar še vse do danes, tako kažejo podatki, čeprav je od začetka podpisovanja samoupravnega sporazuma minilo že poldrugo leto, ta družbeno nadvse pomembna interesna skupnost ni prav zaživela. Na nedavni skupščini, po več kot letu dni prvi po ustanovnem zboru maja 1981, so delegati končno sprejeli program in dogovorili osnovne usmeritve bodočega in dolgoročnega delovnega načrta.

Leta 1978 so v celjski regiji začeli oblikovati osnutek družbenega dogovora o ustanovitvi regijske interesne skupnosti za preskrbo. Po družbenem dogovoru so se zavezali, da bo ta sis začel z delom januarja 1980. Ob neuspehu so se na pobudo družbenopolitičnih organizacij odločili za oblikovanje samoupravnega sporazuma. V podpis po delovnih organizacijah naj bi šel decembra leta 1980. Pred tem so se dogovorili o široki javni razpravi, v njej je pomembne zadolžitve sprejel sindikat, a odziv delavcev je pokazal, da vsi niso izpolnili sprejetih obveznosti. Več kot polovica ljudi ni vedela, za kaj gre. Javna razprava je zatajila. Podpisalo je komaj 60 odstotkov temeljnih organizacij. Maja 1981 so ponovili postopek podpisovanja. Od takrat pa do

danese se je bore malo spremenilo.

Izmed 928 potencialnih podpisnikov je samoupravni sporazum sisa za pospeševanje proizvodnje hrane in preskrbo prebivalstva občin celjske regije podpisalo le 755 temeljnih organizacij ali 81,4 odstotke. V Celju so podpisali 75,3-odstotno, v Laškem 50-odstotno, v Mozirju 92,9-odstotno, v Konjicah 97-odstotno, v Sentjurju 95,5-odstotno, v Šmarju edini 100-odstotno, v Velenju 88,7-odstotno in v Zalcu 79,5-odstotno.

Taki odstotki kažejo nič kaj ugoden odnos, nezrelost in politično neučinkovitost v posameznih delovnih sredinah. Sis za preskrbo lahko učinkovito dela le, če ga postavijo v stodoletne okvire, kajti kaj hitro se najdejo delavci, ki bodo upravičeno navrgli, zakaj jaz plačujem, delavec v drugi temeljni organizaciji pa ne. Pridobivanje hrane in preskrba sta naša skupna družbena skrb, ki ne sme temeljiti na nikakršni volonterski pripravljenosti, ampak je zavezujoča za skupnost kot celoto. Le tako je mogoče načrtovati razpoložljiva sredstva (teh naj bi bilo letno približno od 50 do 60 milijonov) in pripraviti ustrezne programe.

Na voljo 28 milijonov dinarjev

Soodvisnost denarja in programa je povzročila v začetni fazi v okviru sisa precejšnje nesporazume.

Ker niso vedeli, koliko denarja bodo uspeli zbrati, niso v bojazni, da ne bi že ob začetku ponujali rešitev, ki jih ne bi bilo moč izpeljati in bi svojo skupnost postavljali pod vprašaj — pripravili sočasno s podpisom sporazuma tudi programe, ki so jih nekateri delavci pred podpisovanjem pač hoteli na mizo.

Sredstva na računu interesne skupnosti so se končno pričela zbirati, celo v nekoliko večjem obsegu, kot so za letošnje drugo polletje načrtovali. Na voljo bodo za svoje programe imeli približno 28 milijonov dinarjev. S tem pa vse začetne težave še niso izginile. Precej je še nejasnosti o delitvi dela med omejenim sisom celjske regije ter med občinskimi in republiškim skladom za intervencije v kmetijstvu. Ponekod, v nekaterih občinah so, tudi ker regijski sis nikakor ni mogel zaživeti, začeli razmišljati o lastnih, občinskih silih za pospeševanje proizvodnje hrane in preskrbo prebivalstva, kar bi privedlo do drobljenja, do neskončnega dogovarjanja že med občinami.

Na svetu občin celjske regije so problematiko regijskega sisa za preskrbo imeli večkrat na dnevnem redu. Na zadnjem sestanku so vodilni moške v občinah sprejeli obvezo in bodo vsak v svoji družbenopolitični skupnosti poskrbeli za to, da bodo do oktobra vsi delavci podpisali samoupravni sporazum, do takrat

pa naj bi v sisu pripravili tudi dolgoročne usmeritve svojega dela.

Polovico denarja v primarno kmetijstvo

V samoupravni sporazum so zapisali, da bodo polovico zbrane denarja namenili za naložbe v primarno kmetijstvo, 37 odstotkov za nakupe pšenice doma in drugod, 12 odstotkov denarja bo intervencijske narave, za kritje razlike pri nakupu sladkorja, olja in podobnega ter en odstotek za delovanje sisa.

Spričo dejstva, da proizvodnja hrane ne napreduje, temveč celo nazaduje, tržna proizvodnja mleka pada približno za pet odstotkov letno, potrošnja pa skokoma narašča — slišali smo podatek, da se je potrošnja svežega mesa v regiji dvignila za 13 odstotkov, potrošnja mesnih izdelkov za 7 odstotkov, v svetu raste ta poraba od 1,5 do 2 odstotka — je osnovna usmeritev sisa predvsem prizadevanje, kako zagotoviti povečanje kmetijske proizvodnje. Da to ni enostavna stvar, je seveda popolnoma jasno, še zlasti ob tolikšnih vrzelih v našem kmetijstvu, ki jih je treba najprej zakrpati, da bi lahko karkoli širili.

Program za letošnje drugo polletje je zatorej v prvi vrsti gašenje požara, poskus odpraviti vsaj najbolj boleča nesorazmerja kmetijskega pridelovanja. Na osnovi tega je delovna skupina, v kateri so bili tudi predstavniki obeh nosilcev preskrbe na celjskem območju, sozdov Merx in Hmezd, pripravila programske naloge. Odločili so se za subvencioniranje odkupa mleka, gove-

jega in svinjskega mesa v zasebnem in družbenem sektorju, za urejanje kmetijskih zemljišč in travnatih površin za pašnike, sofinancirali bodo odkup pšenice v drugih republikah in subvencionirali pridelavo doma, nekaj denarja pa namenijo tudi za povečevanje staleža živine.

Osnutek programa za leto 1982

Delegati sisa za pospeševanje kmetijske proizvodnje in preskrbo prebivalstva občin celjske regije so med nalogami za letošnje drugo polletje v ospredje postavili v skladu z razrešom sredstev po samoupravnem sporazumu predvsem pospeševanje proizvodnje nekaterih osnovnih življenjskih artiklov.

Na prvem mestu je subvencioniranje odkupa mleka v višini 0,5 po litru odkupljenega mleka pri zasebnikih ali v družbenem sektorju celjske regije. Denar bodo nakazali proizvajalcem. Ker na celjskem območju odkupijo letno okoli 40 milijonov litrov mleka, bodo za polletne subvencije zagotovili 10 milijonov dinarjev. Za količine mleka, ki jih na celjskem območju odkupujejo Ljubljanske mlekarne, tečejo med celjskim regijskim sisom in sisom za preskrbo mesta Ljubljane dogovori o refundaciji zneska za to odkupljeno mleko.

Da bi vsaj deloma omilili pomanjkanje govejega mesa v drobni prodaji na območju celjske regije, so se odločili, da bodo kilogram odkupljenega govejega mesa bikov nad 500 kilogramov in telic nad 430 kilogramov sub-

vencionirali z po 2 dinarja. Za to bodo predvidoma potrebovali 8 milijonov dinarjev. Ta denar bodo izplačali pri oddaji goveda, skupno z izplačilom premij republiškega ter občinskega sklada za intervencije v kmetijstvu. Po komadu odkupljenega prašiča, so se dogovorili, bodo odobraval subvencijo v višini 500 dinarjev, pod pogojem, da bo prašič težak najmanj 90 kilogramov. V te namene dajejo poldrugi milijon dinarjev.

Na osnovi programa organizirane setve pšenice v jeseni 1981 bo znašal letošnji odkup pšenice na celotnem območju celjske regije okoli 2.000 ton, vendar bo ta zaradi ujme, ki je poškodovala velik del posejanih površin, verjetno nekoliko manjši. Subvencija po kilogramu odkupljene pšenice znaša 1 dinar, zanjo pa bodo potrebovali od enega od dveh milijonov dinarjev, odvisno pač od škode, ki jo je napravila na posevkih toča.

Približno milijon dinarjev so oddelili za usposobitev višinskih pašnikov v moziški občini, od polovice do poldruga milijona dinarjev pa za investicije v govejo čredo, v povečevanje staleža goved, lahko tudi telet, ki se dajejo v organizirana pitališča. Za novo postavljeno govedo v stojšče bodo primaknili 5.000 dinarjev premije in to tako, da bodo ta denar ob prizu dodelili kot kredit, ob oddaji pa se bo spremenil v dotacijo.

Ostanek denarja, približno pet milijonov dinarjev so namenska kreditna sredstva za nakup pšenice in koruze, za sovlaganja in nakupovanje v drugih jugoslovanskih republikah.

Ljubljanska banka

Splošna banka Celje

VIŠJE OBRETNOSTNE MERE ZA VEZANE DINARSKE VLOGE

Da je dobro imeti nekaj rezerve, bo pritrtil vsakdo. Večje obrestne mere pa varčevalcu omogočajo, da nadomesti manjšo vrednost hranilne vloge tudi po daljši dobi varčevanja.

Nove letne obrestne mere za vezane dinarske hranilne vloge so:

- 15% za sredstva, vezana na 37 mesecev,
- 13% za sredstva, vezana na 24 mesecev,
- 11% za sredstva, vezana na 13 mesecev.

Kaj to pomeni v absolutnem znesku, si oglejmo na primeru vezave 50.000 din na 37 mesecev:

- po 37 mesecih bo vloga skupaj z obrestmi narasla na 76.933,00 din,
- po petih letih se bo vloga podvojila na 100.568,00 din.

Bolj smotrno je, da vam banka na hranilno vlogo pripiše 15% obresti letno.

Trgovska delovna organizacija

»TEKO«

63000 Celje, Gubčeva 2

Ta teden v prodajalni MELODIJA:

- pianina: PETROF, LINA, FORSTER
- pihala, godala, violine in otroški instrumentarij OFRO
- TV sprejemniki črno-beli
- notni material za vse glasbene instrumente in strokovna literatura

Za razvedrilo

DE

DEKOKT

RASTLINI
PODOBNA
MORSKA
ŽIVAL

GOROVJE
V BURMI

MNOGO-
ČLENIK, V
MATE-
MATIKI

PIVSKI
VZKLJIK,
"NA
DUŠEK"

VRSTA
OKREPC.
NAPITKA

SESTAVIL:
R. N.

PREBIVAL-
KA EVR.
OTOŠKE
DRŽAVE

BILKA,
ZELIŠČE

GOROVJE
V ITALIJI

LEVSTIKOV
JUNAK

ZAČETNIK
PARTSKE
VLADAR-
SKE DIN-
ASTIJE
ARSA-
KIDOV

LJUBKOV.
MOŠ. IME

ZEMELJSKO
BOGASTVO

KRAJ BLI-
ZU DELNIC

OKRAJŠ.
SRBSKO
MOŠ. IME

OZIHALNI
ZAJMEK

L.N. TOLSTOJ
?
KARENINA

TIBETAN,
GOVEDO

KAR SE
NAKAPLJA
OD SVEČE

ŽIDOVSKO
MOŠ. IME

BRUSNI
KAMEN

SKLENITEV
ZAKONSKE
ZVEZE

MEHANIČNO
RAZMNO-
ŽENA PO-
DOBA,
ODTIS

VODNA URA

DEBELA
GRČAVA
PALICA

MESTO V
SZ. OB
JEZERU
ARAL

NEKDANJI
TURŠKI
VELEPO-
SESTNIK

KRALJEVIČ
IZ MAHAB-
HARATE

POROK

VODNE
ŽIVALI S
KLEŠČAMI

ANTON
AŠKERC

LUKA V
IZRAELU

EDO
MIHEVC

ANČONA

PREDINDO-
EVROPSKA
KAVKASKA
PLEMENA

TOVARNA
ŠPORTN.
ORODJA

VIDOV
OLEG

VRSTA
ANTILOPE

LOLOBRI-
GIDA

KOMEDIO-
GRAF
DRŽIČ

MAJHEN
KUŽEK,
CUCEK

KOS
CELOTE

DVOČLE-
NIK V
MATEM.

JUNAK

DE

TEŽKO
OROŽJE,
TOP

ZDRAV.
RASTLINA

PREVARA,
UKANA

SOCIAL-
STRANKA
ARABSKE-
GA PREPO-
RODA

ŠOMEN
BRANKO

IVAN
TAVČAR

GOZDNO
RASTJE

MIKI, PRI-
VLAČNOSTI

PREGOVOR

ZADETEK
PRI
NOGOMETU

GR. TEOLOG
IN PA-
TRIARH

KOTOR

SIHANUK

REDKEJŠE
ŽEN. IME

VRSTA
PAPIGE

RAZVOJNA
STOPNJA
PRI
METULJIH

OKRASNA
SREDOZEM.
RASTLINA

ROPOTARNICA

Drobna korist

Večernje novosti »tako rekoč neuradno« sporočajo, da beograjski inšpektorji kaznujejo občane, ki odvržejo vozovnico na pločnik, ko izstopijo iz mestnih avtobusov in tramvajev.

Pedantneži se kazni izognejo na ta način, da vozovnice sploh ne — kupijo.

Sanje

Najnovejša izdaja neke ameriške sanjske knjige trdi, da pomeni sanjati o špinaci, »da boste dobili lepo vsoto, ki se je niste nadejali«. Dosti slabše je sanjati o cvetači. Posledica bo, da vas bodo izdali najboljši prijatelji.

Pes rešil 92 življenj

Parnik S. S. Ethie z nosilnostjo 414 ton je 10. decembra leta 1919 zaplul naravnost v središče hudega viharja, ki je besnel ob Novi Furlandiji. Noben mornar se ni upal odplavati do obrežja in poiskati pomoč. 92 potnikov in mornarjev, ki so se stiskali na splavu, je do brega na vrvi privlekel — pes.

Valjasta jajca

Danskim živilskim tehnologom je uspelo spremeniti obliko kokošjega jajca. Izoblikovali so avtomatiziran postopek, po katerem iztisnejo sveža kurja jajca iz lupin in jim dajo valjasto obliko. Takšna jajca prodajajo trdo kuhana. Kot zagotavljajo danski živilski tehnologi, so to storili iz praktičnih razlogov, ker so izračunali, da je treba pri mnogih jedeh, ki jim dodajajo kuhana jajca, zrezana na kolobarje, odvreči precejšen del, ker v njem ni rumenjaka.

Kolibri

Ta najmanjša ptica zamahne s krili 80-krat na sekundo, toda kadar dvori samici tudi do 200-krat na sekundo.

Diploma pri šestnajstih

Na kalifornijski univerzi je diplomirala iz medicine študentka Mariel Aragon nekaj dni po svojem šestnajstem rojstnem dnevu. Na vseučilišče se je vpisala kot 11-letna deklica. Specializirala se bo v ortopediji. Mariel Aragon je spregovorila že z osmimi meseci, kot dvehleten otrok pa je že znala brati, pisati in reševati preprostejše matematične naloge.

Učinkovita prevzgoja

V Münchnu so uvedli kazni za mlade, ki jih prvič zalotijo pri kakšnem prekršku. Tako moramo, na primer, tisti, ki jih zalotijo brez vozovnice, čistiti vagonne Münchenske podzemne železnice, tatovi morajo negovati stare ljudi ali pa brezplačno prenašati pohištvo, razgrajati in tisti, ki so vlomili v tuj avtomobil, pa pomagati v bolnišnicah.

Slabi vzorniki

Naposled so Angleži izvedeli, kdo so najslabši vozniki v njihovi deželi: policisti iz Manchestra. Zavarovalna družba, ki ima zavarovanih 11.000 njihovih vozil, je morala namreč v preteklih štirih letih izplačati za škode na njihovih avtomobilih milijon 250 tisoč funtov. Morda je prav zato sedaj nekaj zavarovalnic odklonilo, da bi sklenili nove zavarovalne pogodbe s policijo v Manchestru.

Ponudba v škatli

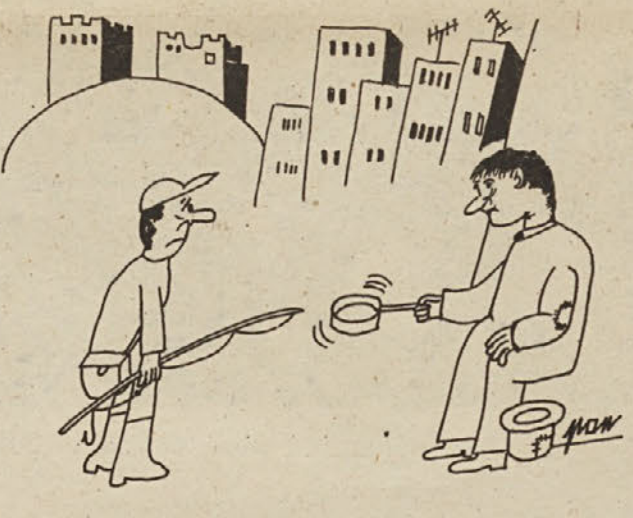
V New Yorku so uvedli zanimivo novost v trgovini z oblačili. Prodajati so začeli tako imenovane »canned couture«, kar pomeni moda v škatli. V škatli je moško ali žensko oblačilo, to je lahko cela obleka, hlače, zimski ali dežni plašč, če je kupec moški. V škatlah za ženske pa so krila, bluže, razne obleke in tako dalje. Bistveno pri tem je, da oblačilo, ki ga kupec lahko kupi v škatli, ni dokončano, ampak le skrojeno, in to po modelih znanih trgovskih hiš Pariza ali Londona. Škatla s takim oblačilom velja od 14 do 30 dolarjev, kupec si lahko sešije obleko sam, plašč pa dokonča krojač.

Nekaj za nas voznike

Čudna so ameriška sodišča, pa tudi sodniki, kar priča primer Larryja Browna, ki ga je prometna policija prijel, ker je vinjen vozil avtomobil, toda sodnik Ray Fenton ga je kljub temu oprostil krivde. Voznik ni bil namreč samo rahlo vinjen, še več, bil je tako pijan, da postopka proti njemu ne morejo nadaljevati ali pripeljati do konca. V obrazložitvi je sodnik, ki ga je oprostil krivde, pojasnil, da je bil Brown tako pijan, da se ni spomnil izkoristiti pravice, ki mu jo daje zakon države, to je, da zavrne pihanja v preizkusni balon, ko to zahteva prometna policija. Zato mu tudi ni mogel soditi.

»Zvočna banka«

Ali ste že slišali, da imajo v londonskem inštitutu za registracijo zvokov »zvočno banko«, v kateri hranijo okoli 30.000 zvočnih dokumentov, med kate-

Preskrba z ribami na celjski način

»Mica, za dopust je vse nared: ti imaš turistične prospekte s cenami in v skrinji še kos mesa, jaz pa sem prinesel nekaj šmarnice...«

Rešitev križanke iz 6. številke Vestnika

Vodoravno: SKALOVITOST, PRAGA, PARALOGRAM, RABIN, ULAN, SKROTOVIČENOST, TOVARNA, RI, SEMIT, UTA, IAN, MET, UNA, MALIK, JAKOB, RUDA, KB, IVAN POTRČ, ARA, ORA, ANAA, LANINA, ABAK, NJORKA, INKRECIJA, CE, TRS, KNA, CARAR

Najstarejši in najmlajši pilot

Thomas Williams iz Sewaburga v kanadski pokrajini Ontario je svoje pilotsko dovoljenje obnovil maja 1973, ko je bil star 85 let. Najmlajši, ki je napravil izpit za vojnega pilota, je bil s petnajstimi leti in petimi meseci Thomas Dobney, pilot britanskega vojnega letalstva. Amerikanka Betty Bennnett pa je leta 1952 na Kubi prvokrat samostojno poletela z 10 leti.

Kilometri vzvratne vožnje

Italijana Domenico Visaro in Dante Bulzoni sta v vzvratni vožnji prevozila 15.000 kilometrov in 81 metrov. Tako sta si zagotovila častno mesto v Guinnessovi knjigi rekordov. Prejšnji rekord v taki vožnji sta dosegla Američana Charles Chrichton in James Harpis, ki sta leta 1930 prevozila razdaljo med New Yorkom in Los Angelesom — 11.500 kilometrov.

Fotoreportaža

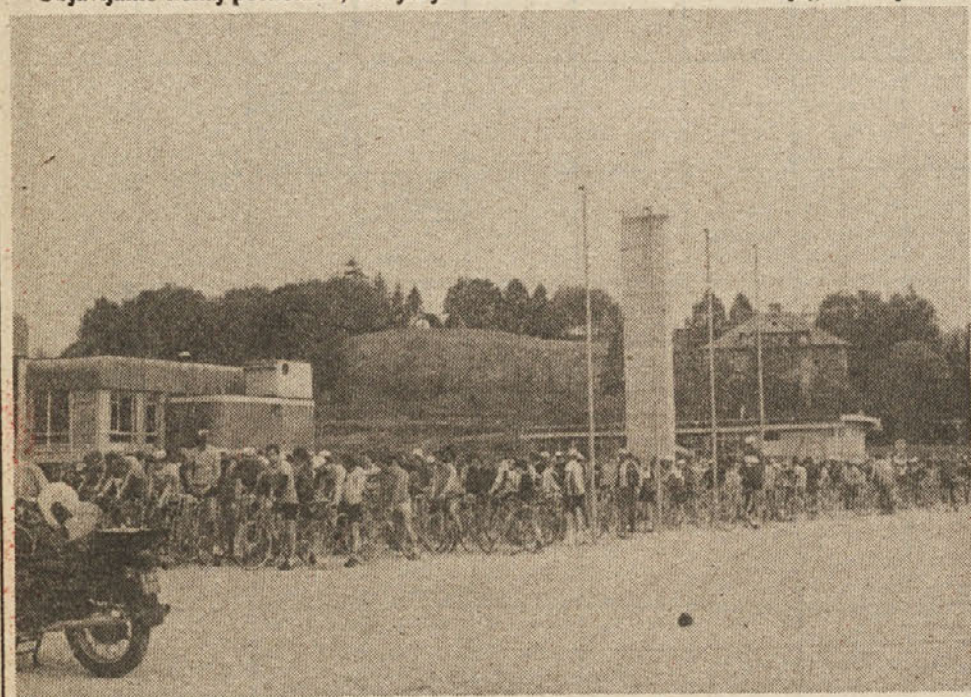
Vsi na kolo z Merxovo pomočjo

Ena največjih prireditev kolesarskega kluba Celje, katerega pokrovitelj je naš sozd, je organizacija kolesarskega maratona »Kozjansko«.

Prireditve, ki iz leta v leto dobiva vse večje razsežnosti, v Celje že privablja na stotine kolesarjev — rekreativcev.

Organizacija tako množične prireditve na dolgi poti okrog Kozjanskega zahteva nemalo truda. Iz leta v leto vse večje število udeležencev od blizu in daleč pa potrjuje, da je prireditev po meri in okusu kolesarjev.

Objavljamo nekaj posnetkov, kot jih je videl Dani Vovk skozi lečo svojega fotoaparata.

Športniki celjskega Partizana na partizanskem mnogoboju Jugoslavije

Zbor na »otoku miru«

Sredi junija se je v Rovinju na 28. partizanskem mnogoboju Jugoslavije zbralo okrog 1.500 udeležencev, športnikov iz najuspešnejših športnih društev v naših republikah in pokrajinah. Iz Slovenije sta prispela dva avtobusa s 120 potniki, med katerimi je bilo kar 32 prizadevnih športnikov in športnih delavcev Partizana Gaberje iz Celja. Član tega društva sem že dvajset let in se se mnogoboja udeležila četrtič, kljub temu pa je prireditev tudi tokrat napravila name izreden vtis.

Turistično naselje »Villa Rubin« se je spremenilo v pravo mravljišče; nenehno so se vrstile različne manifestacije, srečanja, izmenjavali smo značke, zastavice, besede. Zgodaj zjutraj smo se zbrali predstavniki iz vseh republik in obeh pokrajin in posadili 88 dreves v trajen spomin na tovariša Tita z obljubo, da stopamo po njegovi poti. Tovariš Tito je bil pokrovitelj zbora od leta 1951 pa vse do svoje smrti. Iz vseh grl je zadonela pesem »Druže Tito mi ti se kunemo...«

Otvoritev je bila na Trgu maršala Tita v Rovinju. Od tu smo krenili na partizanski marš in sočasno položili vence na grobove borcev, ki so dali svoja življenja za svobodo Istre. Ob zaključku kulturnega programa se je razvilo kolo bratstva in enotnosti, za spremljavo pa so poskrbeli glasbeniki Partizana iz Lepoglave.

Popoldne so nam pripravili srečanja v posameznih delovnih organizacijah. Partizan Slovenije je bil gost v Plavi laguni v Poreču, kjer smo si ogledali njihove številne športne objekte. Najhrambrejši so se lahko poskusili celo v vodnem smučanju. Fantje so se pomerili v malem nogometu, dekleta v odbojki. Povsod nas je spremljala pesem, radosti in veselje ni bilo konca.

Naslednji dan smo že ob pol šestih zjutraj Slovenci krenili na orientacijski pohod, označen s številnimi kontrolnimi točkami, kjer smo preverjali svoje znanje iz

Tudi naši delavci na partizanskem mnogoboju Jugoslavije v Poreču in na Brionih.

splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite, se znašli pred nepredvidljivimi ovirami, bili prisiljeni nuditi prvo pomoč. Vse ekipe so dokazale, da so sposobne izvrševati naloge tudi na tem področju.

Seveda pa prizadevni delavci turističnega naselja niso pozabili poskrbeti za razvedrilo, ples in zabavo. Pripravili so skupen kulturni program, v katerem so sodelovali predstavniki vseh republik in pokrajin. Slovenci smo se dobro odrezali, saj nas je nadvse uspešno zastopal ansambel Ultra iz Celja. Zanesljivo nepozabni pa bodo za vedno v naših srcih ostali Brioni, ki so nas v prekrasnem sončnem dnevu pozdravili v vsej svoji veličini. Vodstvo Brionov in vojaki te vojne pošte so nas sprejeli nadvse pristrčno, s kulturnim programom, pesmijo, glasbo. Preko prostornih zelenih livad so tekale srne in jeleni. Enkratno.

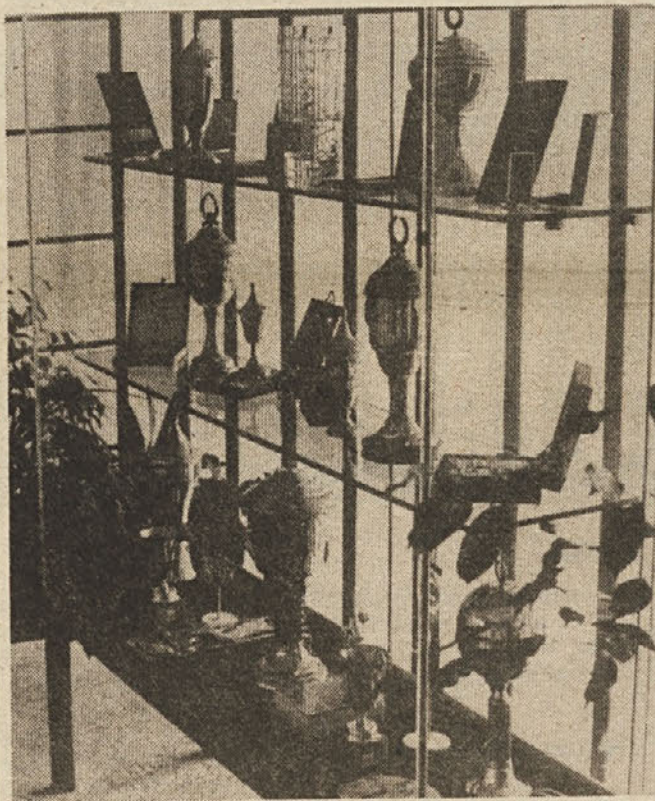
In prav tu, kjer je bival naš tovariš Tito, so bili nagrajeni najboljši. Podelili so prehodne zastave tovariša Tita, posebne diplome in priznanja Partizana Jugoslavije ter prehodne kristalne vaze najboljšim mestom in vaškim krajevnim skupnostim.

Iz naše republike je zastavo prejelo društvo Partizana iz Soštanja, posebno diplomu društvo Partizana iz Šentjurja in kristalni vazi krajevni skupnosti Prebold in Bakovci.

Ob tem ne morem mimo dejstva, da je naše društvo Partizan Gaberje že vrsto let med najboljšimi v naši republici. Pred dvema letoma smo prejeli zastavo, imamo že dve specialni diplomi in dve plaketi, na kar smo izredno ponosni in kar nas seveda zavezuje, da smo še bolj aktivni in delavni.

Partizanski mnogoboj je le delni prikaz športnih aktivnosti, ki se skozi vse leto razvijajo v društvih širom po celotni Jugoslaviji. To je zbor naših narodov in narodnosti, združenih v pesmi in plesu, v športnih manifestacijah. 1.500 udeležencev je preživelo zanesljivo tri nepozabne dneve in se razšlo z istimi željami, istimi cilji, da se ponovno srečamo prihodnje leto v Črni gori. Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so nam pomagali in nam omogočili udeležbo, zlasti pa sestavljeni organizaciji združenega dela Merx Celje.

Zdenka Zimšek

V upravni zgradbi smo uredili vitrino, v kateri je le del odličij in priznanj našim delavcem, športnikom — rekreativcem, ki so jih prejeli na različnih boriščih bogate športne dejavnosti.

Rekreativni odmor

Športna rekreacija postaja v okviru celovite telesne kulture vedno pomembnejši sestavni del življenja in dela delovnih ljudi in občanov. Tega so se nedvomno zavedali že v tozdu Grosist, o čemer pričajo številne nagrade in priznanja, ki so jih delavci — športniki prejeli na mnogih športnih tekmovanjih v najrazličnejših športnih panogah.

Delavci so sodelovali v malem nogometu, streljanju, kegljanju, plavanju, namiznem tenisu, na tekmovanjih s poslovnimi partnerji, v sindikalnih športnih igrah.

Ta njihova prizadevanja in njihovi uspehi so nas v Blagovnem centru spodbudili in obvezali, da nadaljujemo s športno aktivnostjo, jo razvijamo v Blagovnem centru. Dela smo se izredno resno in

odgovorno lotili in uspehi niso izostali. Delavci Blagovnega centra smo že na prvih letnih trim igrah sozda Merx zasedli prvo mesto, na zimskih smo bili tretji, zelo uspešni smo bili v sindikalnih športnih igrah.

V teoriji in praksi vznika vedno več novih organizacijskih in vsebinskih oblik športa in rekreacije in to pomeni, da na tem področju kakovostno napredujemo. Množičnost je tista temeljna usmeritev, v katero vlagamo vse naše napore in prizadevanja. V šport in rekreacijo želimo vključiti čim širši krog zaposlenih pa tudi njihove družinske člane.

Med tovrstnimi pobudami in zamisli je gotovo vredno omeniti organiziranje aktivnega odmora za vse zaposlene med delovnim časom. Doslej znane analize so izredno pritrilne in vemo, da so se delavci v te akcije vključevali sprva v manjšem številu, sramežljivo in z nezaupanjem, kasneje pa z vedno večjim veseljem; vedno več je bilo tistih, ki so menili, da na ta način postajajo produktivnejši, vedrejši, bolj zdravi.

Razvoj telesne kulture in športne rekreacije poteka ponekod hitreje, drugod počasneje, vendar je misel o redni organizaciji in vodeni rekreaciji v odmoru med delovnim časom izredno pomembna. O njej vse bolj razmišljamo tudi v naši delovni organizaciji.

Ob vsem tem ne moremo mimo dejstva, da je potrebno za naše ljudi in njihove družinske člane poskrbeti tudi, ko so na letnem odhodu v naših počitniških domovih. Tudi v tej smeri bomo v naši delovni organizaciji v bodoče načrtovali programske zasnovе ter skušali popestriti njihovo počitniško življenje z organiziranjem kulturnih in športno-rekreativnih prireditev in tekmovanj. Predlagamo, da k tej akciji pristopimo organizirano preko nosilcev teh dejavnosti v celotnem sozdu Merx.

Z. Zimšek